

Agencia pentru Protecția Mediului Timiș

RAPORTARE
P.L.A.M. Timiș/P.R.A.M Regiunea Vest

SEMESTRUL II / 2013

CAP. 1 STADIUL ACTUAL AL PROCESULUI DE PLANIFICARE DE MEDIU

Planul Local de Acțiune pentru Mediu al județului Timiș a fost elaborat și aprobat în anul 2008, în viziunea unei dezvoltări durabile a comunităților din județul Timiș și a județului în ansamblu. În prezent PLAM Timiș se află în etapa a IV-a a procesului de planificare PLAM: revizuirea Planului Local de Acțiune pentru Mediu.

1.1 Inițierea procesului de actualizare

Inițierea procesului de actualizare a PLAM la nivelul județului Timiș fost făcută de către **ARPM Timișoara**, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile ce revin autorităților teritoriale pentru protecția mediului, la propunerea conducătorului autorității căruia îi revine funcția de **coordonator al PLAM/PRAM** conform *Deciziei Președintelui ANPM nr. 427/24.06.2010*.

1.2. Identificarea părților participante la P.L.A.M. și stabilirea structurii organizatorice

Conform Ghidului practic al planificării de mediu, identificarea părților participante la planificarea de mediu a fost realizată de către **Coordonatorul PLAM**, având în vedere toate instituțiile cheie care trebuie să fie prezente în procesul de planificare de mediu precum și a factorilor interesați. Ca răspuns la adresa ARPM nr.6801/02.09.2011, au fost nominalizați reprezentanții acestor instituții pentru constituirea structurii organizatorice a PLAM Timiș.

Componența **Comitetului de Coordonare** a fost aprobată prin Ordin al prefectului Județului Timiș nr 741/2011. În cadrul sesiunii Comitetului de Coordonare al PLAM Timiș din 19 dec 2011, a avut loc validarea **Grupului de lucru**, semnarea *Memorandumului de cooperare* și aprobarea *Regulamentului de organizare și funcționare* a componentelor structurii organizatorice implicate în procesul de planificare de mediu din județul Timiș

COMPONENTA COMITETULUI DE COORDONARE REVIZUIRE PLAM

Nr. crt.	Numele și prenumele	Denumire instituție	Funcția
1	ADRIAN BERE SEMEREDI	PRIMĂRIA TIMIȘOARA	Șef Serviciul Avize Mediu Urban
2	PROF. ALGER VIOREL ILAȘ	PRIMĂRIA BUZIAȘ	Primar
3	ROMAN PETRU	PRIMĂRIA DETA	Primar
4	PELICS DAN	PRIMĂRIA RECAȘ	Viceprimar

5	AVRAM MARCEL	PRIMĂRIA FĂGET	Primar	
6	FILIP PETRU	PRIMĂRIA CIACOVA	Primar	
7	DĂNUȚ GROZA MANUEL FARCA	PRIMĂRIA SĂNNICOLAU MARE	Primar Viceprimar	
8	ING. BOLDEA FRANCISC	PRIMĂRIA LUGOJ	Primar	
9	RADOVAN CONSTANTIN	PRIMĂRIA GĂTALA	Inspector protecția civilă	
10	GHEORGHE VASILCIN	INSTITUȚIA PREFECTULUI TIMIȘ	Consilier superior Serviciu Dezvoltare economică	
11	EPERIEȘ ION MARIAN	GNM COMISARIATUL JUDEȚEAN TIMIȘ	Prim-comisar	
12	GABRIELA GYENE	AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE ECONOMICĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ	Șef birou Strategii, Programe și Prognoze	
13	BRATAN IOAN	DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ	Medic	
14	DR. LIFA SABIN	DIRECȚIA SANITAR VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR TIMIȘ	Consilier	
15	DR.LELESCU TIBERIU	DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ TIMIȘ	Director executiv	
16	DAN DOLOGA	OFICIUL PENTRU STUDII PEDOLOGICE ȘI AGROCHIMICE TIMIȘOARA	Expert	
17	BENGA MIHAI	INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ BANAT	Inspector șef	
18	PUTNIC ANGELA	INSPECTORATUL ȘCOLAR TIMIȘ	Insp. șc. de specialitate	
19	NEGREA PETRU	UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN TIMIȘOARA, FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ ȘI INGINERIA MEDIULUI	Prodecan	
20	IOANA IONEL	UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN TIMIȘOARA, FACULTATEA DE MECANICĂ	Profesor Universitar	
21	MOISUC ALEXANDRU	FACULTATEA DE AGRICULTURĂ TIMIȘOARA	Rector	
22	DOGARU VASILE	UNIVERSITATEA DE VEST TIMIȘOARA	Director Departamentul Economia Mediului - ICAM	
23	SAITJ LUDOVIC	INSTITUTUL DE CHIMIE TIMIȘOARA AL ACADEMIEI ROMÂNE	Director adjunct	
24	CĂTĂLIN BURTĂ	DIRECȚIA REGIONALĂ DE DRUMURI ȘI PODURI TIMIȘOARA	Director adjunct	
25	VLAICU IONEL	ADMINISTRAȚIA BAZINALĂ DE APĂ BANAT – A.B.A. BANAT	Director tehnic	
26	JICHICI DANIEL	DIRECȚIA SILVICĂ TIMIȘOARA	Inginer silvic	

27	TRICA VALERIU	CNCF CFR –SA, SUCURSALA REGIONALĂ CF TIMIȘOARA	Director Regional
28	GOIA IOAN	R.A.T. TIMISOARA	Director General
29	CEPĂNARIU FLORIN	RETIM ECOLOGIC SERVICE S.A.	Director General
30	LAUER ION	ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A ÎMBUNĂTĂȚIRILOR FUNCIONARER-SUCURSALA TERITORIALĂ TIMIȘ MUREȘ INFERIOR	Ing.Șef Serviciu TITACCL
31	CIOBOTARU DAN LEOPOLD	MUZEUL BANATULUI TIMIȘOARA	Manager
32	ANTONIUC DOINA	DIRECȚIA PENTRU PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL TIMIȘ	Consilier arhitect
33	MORARIU MIRCEA	PĂDURI PENTRU VIITOR	Președinte asociație
34	MIHAELA RAD	SC SMITHFIELD PROD SRL TIMIȘOARA	Manager protecția mediului
35	ADRIANA ANGHELUȘ	SC AQUATIM SA	Director dezvoltare
36	MIRCEA CORNEL POP	SC OMV PETROM SA	Expert HSSE Mediu
37	CARMEN LUCIA PANĂ	ENEL ELECTRICA BANAT SA	Director Calitate-Mediu
38	BEJINARU ANIȘOARA	SC AZUR SA	Director MQ-PM-SM
39	STRÎMBEANU NICOLAE	SC PRO AIR CLEAN SA	Director general
40	STANCIU HORIA	SC DETERGENȚI SA TIMIȘOARA	HSE manager
41	MANUELA POPA	SC COLTERM SA, TIMIȘOARA	Șef birou calitate mediu
42	SZASZ VALER	SC AGROSAS SRL Gătaia	Administrator
43	TURC BOGDAN VLAD	SC COMAGRA BEREGSĂU SA	Șef femă – ing.
44	ION IOANA-MARIA	SC EKOCROM BASSETTI SRL LUGOJ	Responsabil mediu
45	MAIER MIRCEA ALEXANDRU	SC KERACHIT SRL ORADEA-PUNCT de lucru Jimbolia	Director
46	NODIȘ VASILE	SC TOP SUIN SRL TIMIȘOARA	Director general

COMPONENTA GRUPUL DE LUCRU REVIZUIRE PLAM

Nr. crt.	Numele și prenumele	Denumire instituție	Funcția
1	DAN-LUCIAN MIRCEA	PRIMĂRIA TIMIȘOARA	Consilier superior
2	IONEL ȘTEF	PRIMĂRIA BUZIAȘ	Referent superior
3	CIOBEA MIHAIL MARIAN	PRIMĂRIA DETA	Referent
4	FULOP ȘTEFAN ZOLTAN	PRIMĂRIA RECAȘ	Inspector
5	CAREJA DOREL	PRIMĂRIA FĂGET	Insp. Protecția mediului
6	GHERA DACIAN-RĂZVAN	PRIMĂRIA CIACOVA	Viceprimar
7	BOGDAN HOMORODEAN	PRIMĂRIA SĂNNICOLAU MARE	Responsabil mediu
8	LONGA MIRABELA	PRIMĂRIA LUGOJ	Inspector
9	ȚĂRANU ADRIAN	PRIMĂRIA JIMBOLIA	Responsabil mediu
10	ȘARGAN IOSIF	PRIMĂRIA GĂTAIA	Inspector protecția mediului

11	PAVEL VALERIA	CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ	Consilier	
12	GHEORGHE VASILCIN	INSTITUȚIA PREFECTULUI TIMIȘ	Consilier superior	
13	CĂLUȘERU LAVINIA ALINA	GNM COMISARIATUL JUDEȚEAN TIMIȘ	Comisar	
14	GABRIELA GYENE	AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE ECONOMICĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ	Șef birou Strategii, Programe și Prognoze	
15	MOLDOVAN OVIDIU	DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ	Asistent	
16	LIFA SABIN	DIRECȚIA SANITAR VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR TIMIȘ	Consilier	
17	PROHAB IONICĂ	DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ TIMIȘ	Șef serviciu	
18	DAN DOLOGA	OFICIUL PENTRU STUDII PEDOLOGICE ȘI AGROCHIMICE TIMIȘOARA	Expert	
19	DRĂGHICI LOREDANA	INSPECTORATUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ BANAT	Subofiter tehnic principal	
20	RUSU CRINA	INSPECTORATUL ȘCOLAR TIMIȘ	Profesor de biologie	
21	COCHECI LAURA	UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN TIMIȘOARA, FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ ȘI INGINERIA MEDIULUI	Asistent universitar	
22	FRANCISC POPESCU	UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN TIMIȘOARA, FACULTATEA DE MECANICĂ	Șef lucrări	
23	BĂGHINĂ NARCIS	FACULTATEA DE AGRICULTURĂ TIMIȘOARA	Șef lucrari	
24	BOLCU CONSTANTIN	UNIVERSITATEA DE VEST TIMIȘOARA	Prodecan FCBG	
25	URBAN PAVEL	INSTITUTUL DE CHIMIE TIMIȘOARA AL ACADEMIEI ROMÂNE	Asistent II	
26	ANASTASIU ADRIAN	DIRECȚIA REGIONALĂ DE DRUMURI ȘI PODURI TIMIȘOARA	Ecolog	
27	GUȚĂ DANA	ADMINISTRAȚIA BAZINALĂ DE APĂ BANAT – A.B.A. BANAT	Șef Serviciu GMPRA	
28	ȘANDOR CIPRIAN	DIRECȚIA SILVICĂ TIMIȘOARA	Inginer silvic	
29	SIMESCU IONELA	CNCF CFR –SA, SUCURSALA REGIONALĂ CF TIMIȘOARA	Inginer II	
30	ȘÎRB LAVINIA	R.A.T. TIMIȘOARA	Responsabil Protecția Mediului	

31	MILAN UNCIANSCHI	RETIM ECOLOGIC SERVICE S.A.	Şef serviciu logistic și risc
32	MĂROIU ZORICA	ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A ÎMBUNĂȚĂȚIRILOR FUNCIONARE RA-Sucursala Teritorială Timiș Mureș Inferior	Sing. serviciu TITACCL
33	KISS ANDREI	MUZEUL BANATULUI TIMIȘOARA	Cercetător științific
34	ANTONIUC DOINA	DIRECȚIA PENTRU PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL TIMIȘ	Consilier arhitect
35	MORARIU MIRCEA RAMONA JAKOBY	PĂDURI PENTRU VIITOR	Președinte asociație ing.silvic pensionar
36	IONICĂ ANA	SC SMITHFIELD FERME SRL	Şef departament Mediu
37	MIHAELA RAD	SC SMITHFIELD PROD SRL TIMIȘOARA	Manager protecția mediului
38	CORINA GEORGETA MUNTEAN	SC AQUATIM SA	Ing. Serviciu Calitate-Mediu
39	MIRCEA CORNEL POP	SC OMV PETROM SA	Expert HSSE Mediu
40	BARNA IOAN	ENEL ELECTRICA BANAT SA	Inginer – Şef Secție UTR Timișoara
41	TODOSICIUC ADRIAN	SC AZUR SA	Ing. Protecția Mediului
42	DEMETROVICI LAURENȚIU	SC PRO AIR CLEAN SA	Director tehnic QSM
43	CHEȚAN IOANA	SC DETERGENȚI SA TIMIȘOARA	Responsabil de mediu
44	DIANA LINȚIA	SC COLTERM SA, TIMIȘOARA	Responsabil protecția mediului
45	MAREȘ MIRELA IOANA	SC AGROSAS SRL GĂTAIA	Jurist
46	COLOJOARĂ DORINA	SC AVIBLAN SRL JEBEL	Inginer
47	CEBEL CLAUDIU	SC COMAGRA BEREGSĂU SA	Şef ferma – ing.
48	KISS FERNANDO-ALEXANDRU	SC EKOCROM BASSETTI SRL LUGOJ	Tehnician
49	MAIER MIRCEA ALEXANDRU	SC KERACHIT SRL ORADEA-PUNCT de lucru JIMBOLIA	Director
50	NODIȘ VASILE	SC TOP SUIN SRL TIMIȘOARA	Director general
51	RAMONA LUPULESCU	SC VITAL&HEYL SRL, sat CARANI	Responsabil mediu

1.3. Instituționalizarea desfășurării procesului de planificare

Instituționalizarea procesului de planificare a fost solicitată Instituției prefectului județului Timiș prin adresa nr 8131/14.10.2011 și a fost aprobată prin Ordin al prefectului Județului Timiș nr. 741/2011, componenta Comitetului de coordonare și a Grupului de lucru fiind anexe ale acestui Ordin.

1.4. Evaluarea potențialului și a limitărilor comunității

Pentru evaluarea limitelor potențialului natural, economic și social al județului Timiș s-a folosit **analiza SWOT**. S-au stabilit astfel *punctele tari* pe care se poate baza comunitatea și care contribuie decisiv la realizarea unor acțiuni și a efectelor lor, și *punctele slabe* - domenii care trebuie îmbunătățite sau cărora trebuie să le fie întărită capacitatea.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Situaarea județului la extremitatea vestică a României, la intersecția principalelor trasee rutiere și ferate de intrare dinspre UE în România • Legislație de mediu armonizată cu legislația Uniunii Europene; strategii și planuri de implementare a Directivelor UE pe fiecare sector de mediu • Structuri instituționale de baza și resurse umane calificate în domeniul protecției mediului • Experiență în derularea proiectelor finanțate din fonduri de pre-aderare și post-aderare, sau din alte surse externe • Existența ONG-urilor de mediu • Realizarea Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor • Existența unor strategii privind soluționarea problemelor de mediu • Județul Timiș are calitatea de membru a Euroregiunii DKMT și relații de cooperare directe cu ambele state vecine prin județele acestora învecinate Csongrad și Provincia Voievodina; • Strategia de cooperare transfrontalieră la nivelul Euroregiunii DKMT • Proiecte transfrontaliere Ro-Hu și Ro-Se în derulare sau în curs de promovare • Imagine pozitivă a județului în UE și alte state (locul 2 după București în privința principalilor indicatori de dezvoltare socio economic: număr de investiții straine, PIB) • Piață tradițională de turism local și transfrontalier 	<ul style="list-style-type: none"> • Absența unui sistem de valorificare a potențialului parteneriatelor regionale, județene, locale și instituționale existente • Acorduri de cooperare care nu sunt susținute tehnic și executiv • Lipsa cunoștințelor sau experiență limitată privind practicile internaționale de refacere a mediului înconjurător • Nivelul relativ scăzut al investițiilor în sectoarele de mediu, comparativ cu necesarul de investiții pentru conformarea cu standardele europene • Accesul redus al populației la sisteme centralizate de apă și salubritate comparativ cu țările UE; calitatea scăzută a apei potabile furnizate către populație, în multe zone din județ • Funcționarea necorespunzătoare a stațiilor de tratare și epurare a apelor uzate, precum și evacuarea directă a apelor uzate • Inexistența depozitelor ecologice • Existența unor suprafețe mari de teren poluate istoric din cauza practicării unor activități economice intensive (sector chimic, agricol) • Resurse financiare și umane scăzute pentru managementul ariilor protejate și a biotopurilor • Sistemul deficitar de colectare selectivă a deșeurilor în mediul urban • Depozitarea necontrolată a deșeurilor în zonele rurale • Insuficienta preocupare a agenților economici în ceea ce privește minimizarea, recuperarea și reutilizarea deșeurilor • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind gestionarea adecvată a deșeurilor, respectiv a ariilor speciale protejate

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea fondurilor UE ca o contribuție importantă pentru îmbunătățirea standardelor de mediu • Creșterea standardelor de viață și a oportunităților economice prin asigurarea unor servicii publice de calitate, prin reconstrucția ecologică a siturilor poluate, prin reducerea riscurilor la dezastre naturale • Existența unor planuri de investiții pe termen lung, în condițiile dezvoltării durabile • Implementarea legislației cu privire la introducerea celor mai bune tehnologii disponibile în infrastructura de mediu; creșterea eficienței utilizării resurselor și a energiei • Îmbunătățirea accesului populației și agenților economici la servicii publice de apă, canalizare și termoficare • Îmbunătățirea performanțelor operatorilor de servicii publice • Dezvoltarea unei piețe viabile de reciclare a deșeurilor • Dezvoltarea de parteneriate public - private pentru sectorul de mediu • Acces la know how și concepte noi menite să crească competitivitatea județului Timiș și atractivitatea acestuia pentru cooperări externe • Dezvoltarea cooperării transfrontaliere în scopul dezvoltării infrastructurii și a creșterii economice • Existența programelor de finanțare a cooperării transfrontaliere • Promovarea investițiilor de mediu în zone de risc ecologic 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul neadaptării la condițiile de calitate impuse de UE • Capacitatea scăzută a beneficiarilor finali și a autorităților locale de a elabora proiecte și de a aplica la standardele europene • Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de apă și gestiunea deșeurilor, în condițiile unei absorbții scăzute a fondurilor europene, cauzată de procesul complex de pregătire și gestionare a proiectelor, precum și datorită co-finanțării costisitoare • Dificultăți în susținerea costurilor de investiție a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii • Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene privind optimizarea tehnologiilor și folosirea BAT pentru agenții economici • Ineficiența investițiilor pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale • Instabilitatea legislației cu impact asupra mediului • Întârzierea modernizării sau a dezvoltării infrastructurii de circulație • Nivelul scăzut al cooperărilor antreprenoriale transfrontaliere, datorită lipsei cunoștințelor reciproce despre piață și a fluxului redus de informații

1.5. Identificarea și evaluarea problemelor/aspectelor de mediu

Pentru identificarea și ierarhizarea aspectelor de mediu s-au luat în considerare atât categoriile de probleme referitoare la elementele de mediu, cât și cele referitoare la domenii de activitate specifice. Astfel, la nivelul județului Timiș au fost identificate 12 categorii de probleme, cinci categorii de probleme vizând elemente ale mediului natural și șapte categorii de probleme vizând elemente ale activității sociale-economice antropice:

1. Poluarea apelor de suprafață
2. Poluarea solului și a apelor subterane
3. Gestiunea deșeurilor
4. Calitatea și cantitatea apei potabile
5. Poluarea atmosferei
6. Asigurarea stării de sănătate
7. Degradarea mediului natural
8. Urbanizarea mediului
9. Transporturile
10. Educația ecologică
11. Turismul
12. Întărirea capacității administrative a APM Timiș

1.6. Ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu

Pentru ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu s-a folosit matricea de evaluare a problemelor de mediu cu scopul gestionării complexității analizelor prin împărțirea unei probleme de mediu în mai multe părți.

Matricea de ierarhizare utilizată conține trei seturi de indicatori specifici:

a) Indicatori ce vizează dezvoltarea durabilă a unei comunități bazată pe respectarea și aplicarea unor reglementări și standardizări specifice conservării și protecției mediului natural (evaluarea impactului asupra mediului și a sănătății umane, conformarea cu cerințele legale în vigoare);

b) Indicatori ce vizează complexitatea și obiectivitatea informațiilor utilizate în caracterizarea și evaluarea unei probleme de mediu (identificarea gradului de incertitudine a evaluării problemei în scopul ierarhizării acesteia);

c) Indicatori ce vizează implicarea publică în luarea deciziilor ce privesc mediul și dezvoltarea viitoare a comunității din care fac parte (ordinul de prioritate acordat de comunitate problemei evidențiate);

Fiecărui dintre acești indicatori i s-a asociat o scară calitativă (mare, mediu, redus), și o scară cantitativă (1, 2, 3).

Fiecărui indicator i s-a asociat și o pondere, în funcție de importanța acestuia:

Sănătatea populației - pondere 4, Calitatea mediului - pondere 5, Conformarea cu prevederile legislative - pondere 3, Nivelul de incertitudine - pondere 2, Ordinul de prioritate acordat de comunitate - pondere 2.

PROBLEMA									
Criteriu A		Criteriu B		Criteriu C		Criteriu D		Criteriu E	
În ce măsură problema afectează sănătatea umană		În ce măsură problema afectează mediul		În ce măsură problema generează neconformarea cu cerințele legale		Care este nivelul de incertitudine asupra evaluării problemei		Care este ordinul de prioritate acordat de comunitatea locala	
Mare	3	Mare	3	Mare	3	Mare	1	Mare	3
Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2	Mediu	2
Redus	1	Redus	1	Redus	1	Redus	3	Redus	1
Scorul pe criterii									
4 x ...		5 x ...		3 x ...		2 x ...		2 x ...	
Total scor pe problemă =									

Scorul pe fiecare indicator s-a calculat înmulțind scara cantitativă cu ponderea criteriului. Scorul pe problemă este egal cu suma scorurilor obținute pentru fiecare indicator. Scorul categoriei de probleme reprezintă media aritmetică a scorurilor problemelor individuale din cadrul fiecărei categorii de probleme.

Ierarhizarea și prioritizarea problemelor de mediu se va relua și supune discuției.

Nr.	Problema	Punctaj
1	Poluarea apelor de suprafață	40,53
2	Calitatea și cantitatea apei potabile	39,73
3	Degradarea mediului natural	39,9

4	Transporturile	37,46
5	Gestiunea deșeurilor	37,43
6	Poluarea solului și a apelor subterane	36,95
7	Poluarea atmosferei	36,36
8	Urbanizarea mediului	35,74
9	Intărirea capacității administrative a APM Timiș	35,36
10	Educația ecologică	35,22
11	Turismul	34,75
12	Asigurarea stării de sănătate	33,91

1.7. Redefinirea obiectivelor strategice, redefinirea țintelor, revizuirea indicatorilor

Nu s-au redefinit sau modificat obiectivele strategice, țintele sau indicatorii

CAP. 2 APROBĂRI OBTINUTE PRIVIND ELABORAREA, ACTUALIZAREA P.L.A.M.

Actualizarea Planului Local de Acțiune pentru Mediu al județului Timiș a fost solicitată prin adresa nr. 8131/14.10.2011 transmisă Instituției Prefectului județului Timiș și a fost aprobată prin Ordin al prefectului Județului Timiș nr. 741/2011.

CAP. 3 RAPORTUL SEMESTRIAL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII P.L.A.M.

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA APELOR DE SUPRAFAȚĂ

OBIECTIV GENERAL Prevenirea degradării și conservarea calității apelor suprafață

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al comunității

Obiectiv specific: Diminuarea poluării cauzată de anumite substanțe periculoase evacuate în mediul acvatic al comunității

Acțiunea „Identificarea substanțelor prioritare din Lista I și Lista II printr-un screening permanent și întocmirea unui plan de măsuri pentru conformare”, este realizată. Administrația Bazinală de Apă Banat (ABAB) prelevă probe și le analizează prin laboratorul regional acreditat, conform frecvenței prevăzute în Manualul de Operare 2009. ABAB a efectuat screeningul pentru depistarea substanțelor prioritare din Lista I și Lista II, în urma acestuia nefiind identificată nici o substanță relevantă pentru S.H. Banat. În continuare, ABAB urmărește permanent calitatea apei în secțiunile de prelevare în scopul potabilizării. Au fost întocmite planuri de intervenții în caz de poluări accidentale iar prin monitorizarea SC Aquatim SA a surselor potențial poluatoare, au fost depistați și penalizați operatori economici neconformi.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor cu nitrați din surse agricole

Obiectiv specific: Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din activități agricole

„Monitorizarea zonelor vulnerabile și utilizarea optimă a îngrășămintelor” - este o acțiune permanentă, atât la nivelul ABAB prin efectuarea (conform prevederilor Programului unitar de activitate) a controalelor de verificare a unităților economice care dețin autorizații de gospodărire a apelor, cu fertilizarea terenurilor agricole cât și la nivelul OSPA – prin redactarea lucrărilor pedologice și agrochimice.

Referitor la „Aplicarea programului de acțiune pentru evitarea impurificării apelor de suprafață cu nitrați din surse agricole”, ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale la primărie, pentru verificarea deținerii și aplicării programului de acțiune pentru evitarea impurificării apelor cu nitrați din surse agricole. Se urmăresc permanent de către GNM fertilizările efectuate cu dejecții de la fermele de creștere a animalelor,

prin controale periodice la agenții economici care au în obiectul de activitate fertilizarea solului în concordanță cu studiile OSPA.

„Monitorizarea efectului aplicării *Codului de bune practici agricole*” – în cadrul studiilor pedologice sau agrochimice, OSPA recomandă producătorilor agricoli aplicarea eficientă a *Codului de bune practici agricole*. ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale pentru verificarea deținerii și aplicării a Planurilor de fertilizare pentru evitarea impurificării apelor cu nitrați din surse agricole. Calitatea apei subterane este monitorizată semestrial în foraje de control.

„Amenajări de torenți, împăduriri, lucrări de desecare pe terenuri agricole”- Evacuarea excesului de umiditate se realizează prin stațiile de pompare, rețeaua de canale și construcțiile hidrotehnice aferente.

„Construcția și reabilitarea platformelor de depozitare a gunoierului de grajd” - S-a realizat platforma de la Peciu Nou; la Mașloc 2500 mp pășune nu s-au scos din circuitul agricol și nu a putut fi demarat proiectul- acțiune nerealizată.

„Conștientizarea producătorilor agricoli privind utilizarea rațională a îngrășămintelor organice și minerale și a codului de bune practici agricole” – în acest sens a fost realizat „Managementul reziduurilor zootehnice și al protecției mediului în zona de Câmpie a Banatului” în cadrul contractului de cercetare științifică în cadrul programului de vecinătate România - Serbia 2004-2006, de către USAMVB Timișoara. De asemenea, DADR informează periodic producătorii agricoli, în cadrul PNDR. Conștientizarea producătorilor agricoli se regăsește în toate lucrările OSPA efectuate la cererea beneficiarilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor de suprafață, ca urmare a existenței fermelor de creștere a porcilor din județul Timiș

Obiectiv specific: Evitarea deversărilor de ape uzate, provenite de la unitățile de creștere a animalelor aparținând fermelor de creștere a porcilor

„Reabilitarea baturilor existente și construcția de altele noi pentru depozitarea în siguranță a dejecțiilor animaliere” – baturile vechi au fost înlocuite cu bazine de stocare a dejecțiilor.

„Aplicarea penalităților la fermele care poluează cursurile de apă din vecinătate”. Se realizează permanent, nici o fermă nu este autorizată cu evacuare în curs de suprafață. Toate fermele zootehnice sunt autorizate din punct de vedere al gospodăririi apelor, cu stocarea apelor în bazine tip PERMASTORE. Pentru poluări accidentale se aplică amenzi.

„Întocmirea planurilor de fertilizare a suprafețelor de teren disponibile și a pretabilității acestora la fertilizare, în condițiile asigurării protecției zonelor sensibile”- acțiune obligatorie cu caracter permanent, executată de către OSPA.

„Obligativitatea realizării de studii pedologice privind calitatea agrochimică a terenurilor din zonele care urmează a se fertiliza, stabilirea cantităților optime de dejecții care se pot utiliza, precum și perioadele în care se pot realiza fertilizările”- realizată - S-a realizat Studiul OSPA în anul 2011, pentru terenurile agricole care se fertilizează cu dejecții de pasăre. Periodicitatea de realizare este o dată la 4 ani.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea apelor de suprafață datorită lipsei de întreținere a patului albiei canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara, precum și a altor cursuri de apă din județ

Obiectiv specific: Diminuarea impactului asupra mediului cu întreținerea prin decolmatare a patului albiei canalului Bega pe teritoriul municipiului Timișoara

„Lucrări de întreținere și igienizare a cursurilor de apă în aval de Uzina de apă din Timișoara”- Se realizează permanent, funcție de necesități, de către SGA Timiș. Lucrările de decolmatare a canalului Bega au fost realizate.

„Salubritatea periodică a malurilor râului Bega amonte de municipiul Timișoara, precum și a râului Bârzava” - operatorul municipal de salubritate realizează în permanență curățarea malurilor canalului Bega.

„Monitorizarea efectelor acestor operații de întreținere a canalului Bega asupra calității apei în aval de municipiul Timișoara” - ABAB realizează monitorizarea calității apei canalului Bega în regim de flux rapid zilnic în secțiunea Otelec, aval de municipiul Timișoara.

„Salubritatea periodică a malurilor râului Barzava și afluenților acestuia” - se realizează permanent, în funcție de necesități, de către SGA Timiș.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa instalațiilor de preepurare a apelor rezultate de la spitale/secții de boli contagioase

Obiectiv specific: Identificarea de programe de finanțare pentru realizarea instalațiilor de preepurare

„Realizarea instalațiilor de preepurare a apelor uzate rezultate de la spitale/secții de boli contagioase” – acțiune cu termen de realizare permanent, realizată în 2013. ABAB urmărește aplicarea prevederilor aviz/autorizației de gospodărire a apelor, conform prevederilor Programului unitar de activitate.

„Aplicarea penalităților la spitalele/secțiile de boli contagioase pentru depășiri ale limitelor maxime admise ale indicatorilor reglementați” se realizează de către GNM prin controale la unitățile spitalicești, se verifică îndeosebi gestiunea deșeurilor medicale.

PROBLEMA DE MEDIU: Decolmatarea canalelor de desecare, irigații, și de transport și menținerea rolului pentru care au fost proiectate

Obiectiv specific: Prevenirea degradării apelor de suprafață

„Decolmatarea periodică și întreținerea albiei canalelor” Se realizează permanent, în funcție de necesități, de către SGA Timiș. S-au decolmatat 65 km de canale în amenajările Aranca, Uivar Pustiniș, Checea, Jimbolia. Lucrarea a fost executată de beneficiarii de teren.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem de informare a consumatorilor asupra calității apei destinate consumului

Obiectiv specific: Prevenirea degradării apelor de suprafață

„Realizarea unei baze de date privind calitatea apei potabile la nivelul producătorilor de apă potabilă și/sau a primăriilor” – acțiune permanentă, realizată în 2013. Se realizează de către DSP pe suport electronic.

În cadrul Primăriei Municipiului Timișoara există o bază de date privind investițiile realizate, lucrările de reabilitare executate și proiecția investițională pe termen mediu și lung, prin serviciul de specialitate (apă-canal). La nivelul Biroului Hidrotehnic se actualizează în permanență situația cantitativ și calitativ a apei potabile livrate de operatorul Aquatim.

Rezultatele analizelor fizico chimice și microbiologice sunt introduse lunar în baza de date, pentru orașele Timișoara, Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Buziaș, Făget și toate localitățile aparținătoare din aria de operare a SC Aquatim SA. Apa potabilă din localități este analizată în mai multe puncte din rețea precum și la ieșirile din stațiile de tratare.

„Mediatizarea datelor existente, referitoare la calitatea apei potabile”: periodic se realizează informări în mass-media locală (conferințe de presă, note de presă, interviuri). Calitatea apei potabile din rețea este afișată lunar la sediul SC Aquatim SA pentru Timișoara și la sediile sucursalelor Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Buziaș și Făget pentru localitățile respective. Din iulie 2010, calitatea apei potabile pentru Timișoara este afișată și pe site-ul Aquatim.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem de monitorizare a calității apei din surse individuale de alimentare cu apă în scop potabil

Obiectiv specific: Asigurarea parametrilor de calitate a apei provenite din sursele individuale

„Identificarea tuturor surselor individuale de alimentare cu apă potabilă din mediul urban și rural” și „implementarea unui sistem de monitorizare a calității surselor individuale prin creșterea capacității de prelevare și analiză a laboratoarelor de specialitate” se realizează, conform HG 974/2004, doar la solicitare-contră cost. Compartimentul de Evaluarea a Factorilor de Mediu,

Avizare/Autorizare Sanitară din cadrul DSP Timiș supraveghează sistemele publice, centrale și individuale de aprovizionare cu apă. La nivelul Municipiului Timișoara au fost forate și amenajate un număr de 112 fântâni publice de mare adâncime care deservesc populația din toate cartierele orașului.

La nivelul Biroului Hidrotehnic, în cadrul Primăriei municipiului Timișoara, se actualizează în permanență situația surselor individuale de alimentare cu apa potabilă (nr. avize și autorizații gospodărire a apelor).

„Eliminarea surselor de poluare care afectează stratul freatic” - principalele surse de poluare a stratului freatic sunt sursele difuze reprezentate de aglomerările umane ce nu dispun de un sistem centralizat de colectare a apelor uzate și fermele zootehnice. Aceste ferme sunt în evidența **ABAB** și sunt verificate conform prevederilor Planului unitar de activitate, calitatea apei subterane fiind monitorizată prin intermediul forajelor de control.

“Realizarea de studii hidrogeologice, puțuri de observație dotate cu senzor” - ABAB, prin serviciul de specialitate, întocmește periodic studii hidro-geologice.

„Dotarea cu sisteme de măsurare a debitului pentru toate forajele de captare a apei potabile” - ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor autorizațiilor de gospodărire a apelor prin controale conform Programului unitar de activitate, până în prezent fiind montate un număr de 135 sisteme de măsurare a debitelor pentru forajele de captare a apei în vederea potabilizării.

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA SOLULUI ȘI A APELOR SUBTERANE

OBIECTIV GENERAL: Îmbunătățirea calității solului și a apelor subterane prin diminuarea numărului și severității surselor de poluare

PROBLEMA DE MEDIU: Existența unui număr mare de ferme de suine pe teritoriul județului Timiș

Obiective specifice : 1 Respectarea prevederilor Hotărârii Consiliului Județean Timiș nr.35/30.05.2006, precum și a prevederilor Codului de bune practici agricole

1. Îndeplinirea obligațiilor impuse în autorizațiile integrate de mediu pentru fermele SC. Smithfield SRL: Pădureni, Parța, Ciacova, Peciu Nou, Periam
2. Îndeplinirea obligațiilor impuse în avizele de mediu la încetarea activității fermelor SC. Smithfield SRL: Sânnicolau Mare și Orțișoara

„Respectarea numărului maxim de capete de porci, pe total ferme de creștere și îngrijire porci în regim intensiv, acceptate în județul Timiș: 1 000 000 capete într-un total de 100 ferme”

GNM realizează prin controale existența nr. de animale din ferme, din registrele de intrări animale. ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor autorizațiilor de gospodărire a apelor prin controale conform Programului unitar de activitate.

Acțiunea „Interzicerea fertilizării cu ape uzate provenite din fermele de creștere a terenurilor cu apă freatică sub 2 metri sau 4 metri asociate cu textură nisipoasă, cu exces de umiditate” este prevăzută de către OSPA în Studiile Pedologice și Agrochimice întocmite. Prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare.

„Respectarea numărului maxim de amplasamente de ferme de suine pe unitatea administrativ-teritorială va fi de 3 și se va interzice amplasarea în nordul localităților” - prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare.

„Interzicerea fermelor de suine în: comunele periurbane situate în zonele de interes metropolitan: Dumbrăvița, Giroc, Șag, Ghiroda, Moșnița Nouă, Sanandrei, Sânmihaiu Român, Săcălaz, Orțișoara, Giarmata, Remetea Mare și Parța, precum și în albiile majore ale cursurilor de apă” — acțiune în curs de realizare (există încă ferme vechi de suine).

„Evitarea amplasării de noi ferme de suine în zone vulnerabile unde concentrația de nitriți depășește limitele normale: Cenei, Foieni, Gătaia, Giulvăz, Jebel, Peciu Nou, Periam, Satchinez, Giarmata, Șag, Tormac, Uivar, Mașloc, Pișchia”, prin procedura de avizare/autorizare se urmărește respectarea prevederilor legale în vigoare.

„Începerea implementării sistemului de management de mediu ISO 14001”- la fermele SC Smithfield SRL - realizat – s-a obținut recertificarea sistemului în sem. II 2012 (TUV Austria a eliberat certificatul nr. 20 104 9200 4302).

„Interzicerea aplicării dejecțiilor prin injectare sau împrăștiere pe terenuri agricole în pantă de peste 10% în apropierea râurilor sau în canalele de desecări” și „Interzicerea fertilizării cu ape uzate provenite din fermele de creștere a terenurilor cu apă freatică sub 2 metri sau 4 metri asociate cu textură nisipoasă, cu excels de umiditate”, acțiuni realizate obligatoriu și permanent în toate lucrările agrochimice efectuate de OSPA pentru beneficiari.

„Monitorizarea calității solului înainte și după aplicarea îngrășămintelor naturale”, la fermele SC Smithfield SRL, se realizează anual; conform cerințelor din autorizațiile integrate de mediu. Monitorizarea anuală s-a realizat în 2013 pe o suprafață de 7365 ha în județul Timiș și 3757 ha în județul Arad.

„Analiza dejecțiilor, la fermele SC Smithfield SRL, înainte de a fi împrăștiate pe sol în vederea corelării rezultatelor cu planul de fertilizare”- Realizat- pentru campania de fertilizare din sem. II 2013; analizele și planurile de fertilizare se realizează de către OSPA Timișoara. ABAB urmărește permanent respectarea prevederilor cuprinse în autorizațiile de gospodărire a apelor referitoare la planurile de fertilizare, prin controale, conform Programului unitar de activitate.

„Preîntâmpinarea fenomenului de pestă porcină prin: implementarea unui sistem propriu de management al biosecurității, montarea a cel puțin 2 incineratoare proprii în fiecare fermă, vaccinarea obligatorie contra pestei porcine” a fost realizată, la fermele SC Smithfield SRL, prin implementarea unui sistem propriu de biosecuritate la toate fermele de creșterea suinelor. Vaccinarea obligatorie contra pestei porcine a fost anulată de către autoritățile competente sanitar-veterinare.

„Dezafectarea vechilor capacități de stocare a combustibililor și ecologizarea zonelor (din zona vechii stații de epurare și a centralei termice)” la SC Smithfield Ferme SRL: Pădureni, Pața: realizat- finalizat septembrie 2012. Valoarea lucrărilor 1.125 euro.

„Ecologizarea vechilor capacități de stocare dejecții”-pentru SC Smithfield SRL este realizată (lucrări finalizate în 2011). Valoarea cumulată a lucrărilor pentru anul 2011 – 85,97 mii euro, iar valoarea totală a lucrărilor de ecologizare – 198,41 mii euro.

„Modernizarea sistemului de administrare a hranei”- este realizată, valoarea lucrării fiind de 108,5 mii euro (SC Smithfield SRL).

„Realizarea unor perdele de protecție în jurul obiectivului,, – acțiune realizată. În cursul anului 2010 s-au realizat lucrări de plantări în valoare totală de 20.664 lei în jurul a 10 ferme (SC Smithfield SRL).

„Respectarea disciplinei privind consumul redus de apă pentru activitățile de curățenie la fermele SC Smithfield SRL Sânnicolau Mare și Orțișoara” (depopularea halelor, curățare și spălare canale dejecții, dezinfecție, dezinsecție hale) - este realizată, conform avizelor de mediu emise la încetarea activității.

„Transportul apelor uzate menajere la o stație de epurare autorizată, golirea fosei septice și curățarea de nămol” s-a realizat până la termenul prevăzut, conform avizelor de mediu emise la încetarea activității.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului și apei subterane cauzată de împrăștierea dejecțiilor solide aparținând fermelor de porci din județul Timiș

Obiectiv specific: Diminuarea impactului poluării solului și a apelor subterane în zona depozitelor de dejecții

“Punerea în funcțiune a exploatărilor agrozootehnice numai cu aplicarea codului de bune practici agricole prin monitorizarea stratului de apă freatică și a solului și impunerea automonitorizării în foraje realizate pe exploatații agricole” se realizează prin analize de apă freatică din forajele de control ale fermelor. OSPA a încheiat contracte de monitorizare cu SC Smithfield SRL.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului datorită depozitărilor necontrolate de deșeuri

de-a lungul căilor de acces în mediul urban și rural

Obiectiv specific: Diminuarea poluării solului datorită activităților de salubritate incorecte a căilor de acces

„Urmărirea eficienței întreținerii căilor de acces rutiere” se realizează permanent Prin contract, societatea de salubritate realizează curățarea căilor de acces urban – Direcția de Mediu, din cadrul Primăriei municipiului Timișoara, monitorizează modul în care SC Retim SA își îndeplinește obligațiile contractuale. În cursul anului 2013 salubritatea stradală s-a efectuat conform graficelor stabilite de comun acord cu autoritatea publică locală. Salubritatea parcurilor de pe drumurile naționale se face săptămânal și ori de câte ori situația o impune.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea solului și apelor subterane cu substanțe provenite din utilizarea de compuși ai azotului și fosforului (nutrienți) și produse de uz fitosanitar în agricultură și silvicultură

Obiectiv specific: Reducerea impactului activităților de exploatare minieră asupra solului

La acțiunea “Interzicerea sau limitarea utilizării îngrășămintelor chimice”, OSPA Timiș a stabilit dozele optime economice (DOE) prin studiile pedologice și agrochimice. Pentru realizarea unui sistem de monitorizare a calității solului și a apelor subterane, OSPA are în vedere monitorizarea calității solului toamna și primăvara.

“Recomandarea folosirii pesticidelor cu selectivitate mare și cu remanență redusă în sol”- acțiune realizată permanent, de către inginerii de la centrele agricole care oferă consultanță privind folosirea materialelor fitosanitare.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea istorică a solului și a apelor subterane în zona municipiului Timișoara

Obiectiv specific: Reabilitarea zonelor afectate de poluarea istorică în arealul Timișoara

Acțiunea „Realizarea sistemului de <Parcuri eco-urbane> și ecologizarea solurilor afectate de poluarea industrială” este realizată permanent de către Primăria Timișoara. Au fost finalizate următoarele lucrări: scuarul Păun Pincio, suprafață – 3 800 m², reabilitare Parcul Soarelui, suprafață – 7 600 m², scuarul din zona Steaua, suprafață – 3 600 m², scuarul Arcidava, suprafață – 2 650 m², Parcul Copiilor „Ion Creangă” S – 6,66 ha și Parcul Rozelor S – 25,5 ha.

„Implementarea sistemului “Open GIS” în planificarea dezvoltării urbane a zonei metropolitane Timișoara” este realizată de către Primăria Timișoara, prin Direcția de Urbanism care a implementat sistemul GIS/încărcarea datelor și administrarea acestora; se actualizează permanent.

PROBLEMA DE MEDIU: Existența unor suprafețe importante de terenuri supuse eroziunii

Obiectiv specific: Diminuarea fenomenului de eroziune asupra solului

„Monitorizarea calității solului prin: inventarierea suprafețelor degradate, delimitarea perimetrului de ameliorare și a naturii degradărilor, lucrări de ameliorare necesare” - s-a efectuat studiul privind inventarierea terenurilor degradate, de către OSPA Timiș.

„Amenajarea perdelelor de protecție, a covoarelor vegetale, a gardurilor de reținere” se realizează permanent de către Primăria Timișoara, s-a finalizat perdeaua de protecție din zona de NV-N a orașului, în prezent se realizează faza de identificare a unor parcele în zona de SV-S, pentru plantare.

ONG “Păduri pt Viitor” în prezent organizează și conduce o plantație forestieră în zona com. Bara, sat Dobrești, pe o suprafață de 2 ha, realizată prin muncă voluntară; Zona este puternic afectată de eroziune de suprafață și eroziune internă datorită izvoarelor, plantația se va executa pe curba de nivel, prin terasare. ONG “Păduri pt Viitor” continuă plantarea de chiparoși de baltă în localitatea Cărpiniș.

PROBLEMA DE MEDIU: Exploatarea necorespunzătoare și/sau valorificarea insuficientă a resurselor geotermale și a apelor minerale

Obiectiv specific: Îmbunătățirea gradului de exploatare a resurselor de apă geotermale

„Utilizarea apelor geotermale și minerale în scop balneo-turistic” este în curs de realizare, La nivelul Municipiului Timișoara există 4 foraje de explorare .La Buziaș sunt exploatare 4 surse de izvoare geotermale și minerale, din care 3 sunt pentru consum.

“Realizarea unor sisteme de valorificare a energiei geotermale ca sursă alternativă de energie” – acțiune în curs de realizare - după identificarea unor potențiali investitori în domeniul balnear se va permite obținerea licențelor de exploatare a surselor geotermale existente.

CATEGORIA DE PROBLEME: GESTIUNEA DEȘEURILOR

OBIECTIV GENERAL:Implementarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor și respectarea termenelor prevăzute de UE referitoare la angajamentele din Capitolul 22, privind managementul deșeurilor și substanțelor chimice periculoase.

PROBLEMA DE MEDIU: Depozitarea necorespunzătoare și exploatarea în condiții de risc a deșeurilor menajere în mediul urban și rural

Obiectiv specific:Eliminarea deșeurilor menajere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare

„Realizarea în județul Timiș a Depozitului Ecologic Zonal”- Realizat, în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041. Titlul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș. Depozitul este operabil din 2012.

„Închiderea depozitului de deșuri de la Deta”, a fost sistată depozitarea deșeurilor menajere și asimilabile la acest depozit, , închiderea depozitului urmând a fi realizată de SC Iridex Group Construcții SRL București.

„Închiderea depozitelor de deșuri de la Sannicolau Mare, Lugoj, Buzias” a fost sistată depozitarea deșeurilor menajere și asimilabile la acest depozit, închiderea depozitului se va realiza în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041. Termen de realizare - 2014.Închiderea depozitului va fi realizată de SC Iridex Group Construcții SRL București.

„Închiderea depozitelor de deșuri de la Parța – Șag și Jimbolia” a fost sistată depozitarea deșeurilor menajere și asimilabile la acest depozit, închiderea depozitului se va realiza în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041. Termen de realizare - 2014: Titlul proiectului este „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș. Închiderea depozitului va fi realizată de SC Iridex Group Construcții SRL București.

„Închiderea depozitului de deșuri de la Făget, termen - 2015;închiderea se va realiza în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041, titlul proiectului ”Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș”în luna Iunie 3013 s-a sistat depozitarea, fiind depășita capacitatea de depozitare

„Închiderea etapizată a depozitelor neconforme existente în mediul rural” - realizat. În județul Timiș au fost inventariate în anul 2009 un număr de 224 spații de depozitare rurale (în acest număr fiind cuprinse și spațiile de depozitare a localităților urbane Gătaia, Ciacova și Recaș, necuprinse în HG nr.349/2005). Depozitele rurale au fost închise prin grija autorităților locale.

„Realizarea stației de transfer, a centrului de sortare și transfer și a centrelor de colectare și sortare în concordanță cu calendarul închiderii depozitelor de deșuri existente”- stația de sortare a deșeurilor Timișoara, a fost realizată de SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA și a fost pusă în funcțiune în 11.06.2010. Proiectul „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș ” gestionat de Consiliul Județean Timiș este în derulare. Până în prezent a fost realizată investiția din comuna Ghizela care cuprinde o stație de sortare, o zonă de biostabilizare și o celulă de depozitare. Se va realiza în cadrul proiectului cod CCI 2009RO161PR041.Stația de transfer la Timișoara și centrele de colectare Deta, Jimbolia și Făget sunt amenajate și funcționale; stația de transfer care intră în competența Consiliului Județean nu este finalizată și nici operațională- termenul de finalizare este 2014.

PROBLEMA DE MEDIU: Implementarea necorespunzătoare a sistemelor de colectare separată a deșeurilor

Obiectiv specific:

1. Separarea fluxurilor de deșeuri periculoase din deșeurile menajere

2. Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor pentru mediul urban și mediul rural

„Asigurarea facilităților de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale” – în curs de realizare. În cadrul stației de transfer a deșeurilor Timișoara se va realiza un punct de colectare a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale

„Asigurarea capacităților necesare managementului deșeurilor/realizarea de proiecte pilot privind colectarea selectivă/acțiuni de conștientizare a populației”- sunt acțiuni în curs de realizare > 2013. În municipiul Timișoara, Jimbolia și alte câteva localități deservite de SC Retim Ecologic Service SA, colectarea selectivă a deșeurilor se realizează de către operatorul serviciului de salubritate, pe două fracțiuni umedă și uscată. În municipiul Lugoj și comuna Criciova cu satele arondate (Jdioara, Criciova, Cireșul) colectarea selectivă se realizează de către operatorul serviciului de salubritate SC Salprest SA, iar în Sânnicolau Mare colectarea selectivă se realizează de către SC Gosan SRL. În 11.06.2010 a fost pusă în funcțiune și stația de sortare a deșeurilor pentru Timișoara. Au fost tipărite și distribuite pliante privind modul de gestionare a deșeurilor, la asociații de proprietari, agenți economici, etc.

“Acțiuni de conștientizare a populației”- realizat. Cadre didactice și studenți ai Departamentului de Biologie-Chimie din UVT au realizat acțiuni de conștientizare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor la Lic. „J.L.Calderon” Timișoara, Șc. cu clasele I-VIII Boldur și Șc. cu clasele I-VIII Iohanisfeld.

PROBLEMA DE MEDIU: Reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile depozitate

Obiectiv specific: Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile depozitate la 50% din cantitatea depozitată în 1995 (an de referință)

„Implementarea sistemelor de colectare selectivă pe raza fiecărei localități (sistem dual, containere personalizate, compostarea deșeurilor verzi în mediul rural etc.)” – Realizată parțial, din lipsă fonduri în unele localități rurale. Ca urmare a implementării colectării selective (duală) în municipiul Timișoara și a punerii în funcțiune a stației de sortare a deșeurilor în cadrul căreia se sortează inclusiv pușcile umedă, în anul 2011 cantitatea de deșeuri municipale și asimilabilă trimisă spre depozitare a fost diminuată cu 24,12%.

Din anul 2013, Aquatim S.A împreună cu firma Respiră Verde a demarat acțiunea de colectare a uleiului uzat alimentară provenit din gospodăriile Timișorenilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Cantitatea mare de deșeuri rezultate din ambalaje

Obiectiv specific: Recuperarea și reciclarea fracțiunilor de deșeuri de ambalaje valorificabile din deșeurile municipale

„Asigurarea sistemului de colectare, reciclare, recuperare a deșeurilor din ambalaje”
Reciclarea a 60% din masa deșeurilor de hârtie/carton – este realizată, prin preluarea responsabilității. APM Timiș actualizează baza de date privind cantitatea de deșeuri, de ambalaje colectată, valorificată și reciclată.

„Asigurarea sistemului de colectare, reciclare, recuperare a deșeurilor din ambalaje -
Reciclarea a 50% din masa deșeurilor din metal - Realizat prin implementarea sistemului de colectare duală a deșeurilor și punerea în funcțiune a stației de sortare a deșeurilor. APM Timiș actualizează baza de date privind cantitatea de deșeuri, de ambalaje colectată, valorificată și reciclată.

PROBLEMA DE MEDIU: Gradul scăzut de conștientizare a publicului privind impactul depozitării deșeurilor asupra sănătății și mediului

Obiectiv specific: Creșterea conștientizării asupra consecințelor practicilor necorespunzătoare de depozitare a deșeurilor

„Utilizarea mijloacelor de inter-comunicare și educare: mass-media, pliante, broșuri, fluturași, realizarea de pagini web, sondarea opiniei publice” - se realizează permanent. Sistemul de colectare duală a deșeurilor a fost mediatizat de către operatorul de servicii publice de salubritate, SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA, prin intermediul mass – media. Pe site-ul Primăriei sunt de asemenea postate informații cu privire la modul de gestionare a anumitor tipuri de deșeururi. S-au realizat pliante, broșuri, campanii de educare și conștientizare a cetățenilor, asociațiilor de proprietari, agenți economici privind modul de gestionare a diferitelor tipuri de deșeururi, ore de educație ecologică în școli.

Cadre didactice, studenți, masteranzi și doctoranzi ai Departamentului de Biologie-Chimie din UVT au realizat acțiuni de conștientizare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor, la Lic. „W. Shakespeare” Timișoara, Șc. cu clasele I-VIII Libling.

PROBLEMA DE MEDIU: Înnoirea parcului național auto prin valorificarea ecologică și rațională a vehiculelor uzate (VSU-uri)

Obiectiv specific: Creșterea graduală a reutilizării, reciclării și valorificării componentelor rezultate din dezmembrarea VSU

„Reutilizarea și valorificarea a 85% din masa vehiculelor fabricate după de 1 ianuarie 1980” – acțiunea se realizează în cadrul „Programului de stimulare a înnoirii parcului național auto” cu finanțare prin Administrația Fondului de Mediu.

“Reutilizarea și reciclarea a 80% din masa vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980”- este în curs de realizare.

Până la data de 15 martie 2013, operatorii economici autorizați pentru colectarea VSU, au raportat situația vehiculelor colectate în anul 2013 în vederea centralizării situației privind obiectivele de valorificare și reciclare a materialelor rezultate din tratarea VSU.

PROBLEMA DE MEDIU: Gestionarea deficitară a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE-uri)

Obiectiv specific: Reducerea impactului asupra mediului datorat poluării DEEE-urilor

„Amenajarea corespunzătoare și crearea condițiilor pentru colectarea DEEE-urilor” – realizat- La nivelul municipiului Timișoara și a localității Jimbolia au fost stabilite locațiile de comun accord cu administrația publică locală și au fost asigurate condițiile tehnice pentru desfășurarea activității de colectare a DEEE. În prezent punctele de colectare sunt funcționale. În cursul anului 2013 s-au colectat 308 tone.

„Refolosire, reciclare și valorificare a DEEE” – în curs de realizare. Operatorul de servicii publice de salubritate a încheiat contract cu asociația ECOTIC care preia pentru reciclare aceste deșeururi. În anul 2013 cantitatea de deșeururi valorificate este de 344 tone.

PROBLEMA DE MEDIU: Îmbunătățirea sistemului de depozitare temporară, recepție, prepararea a deșeurilor toxice și periculoase

Obiectiv specific: Modernizarea sistemului de depozitare și de preparare a amestecurilor de deșeururi toxice și periculoase.

“Realizarea unui corp de clădire tehnică pentru depozitarea deșeurilor speciale și toxice. Montarea unor instalații performante de prelucrare și amestecare a deșeurilor speciale și toxice.” în curs de realizare >2013: proiectarea este finalizată; lucrarea s-a autorizat; s-a realizat achiziționarea utilajelor și este în execuție realizarea structurii metalice.

CATEGORIA DE PROBLEME: CALITATEA ȘI CANTITATEA APEI POTABILE

OBIECTIV GENERAL: Realizarea, extinderea și re tehnologizarea rețelilor de alimentare cu apă potabilă, a rețelilor de canalizare și stațiilor de epurare în mediul urban și rural

PROBLEMA DE MEDIU: Insuficiența sau lipsa rețelilor de alimentare cu apă potabilă

Obiectiv specific: Asigurarea calitatii apei destinate consumului uman în mediul urban și rural

„Realizarea, reabilitarea și extinderea de rețele de alimentare cu apă, inclusiv gospodăririi de apă, pentru toate cele 10 localitati urbane (Timișoara, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Deta, Buziaș, Făget, Recaș, Săcălaz, Gătaia, Utvin și Sânmihaiu Român)”și „Realizarea de rețele de alimentare cu apă, inclusiv gospodăririi de apă, pentru toate localitățile rurale” - sunt în curs de realizare (termen de finalizare 2015) Sunt în curs de realizare 42,11 km extinderi și 59,76 km reabilitări ale rețelelor de alimentare cu apă în localitățile menționate din fonduri de coeziune, prin programul POS Mediu CCI 2009RO161PR013 - Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș.

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară a rețelelor de canalizare în mediul urban și rural

Obiectiv specific: Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare pentru localitățile din mediul urban și rural

„Realizarea a 2,4 km și extinderea a 10 km rețele canal în municipiul Timișoara, Ordinul 78/20.01.2006, Amendamentul 5” - Au fost finalizate lucrările de extindere și reabilitare a rețelelor de canalizare cuprinse în Programul ISPA 2000 /RO/16/P/PE/004-07.

„Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Timișoara, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Recaș, Gătaia, Deta, Buziaș, Făget, Ciacova, Săcălaz, Utvin și Sânmihaiu Român,-termen 2015. Sunt în curs de realizare 176,47 km extinderi și 23,39 km reabilitări ale rețelelor de canalizare în localitățile menționate din fonduri de coeziune, prin programul POS Mediu CCI 2009RO161PR013 - Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare în județul Timiș

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Voiteg, Cărpiniș, Variaș, Periam”- proiectul Voiteg nerealizat, celelalte - în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Biled, Săcălaz” - proiectul de la Biled nerealizat, cel de la Săcălaz în curs de realizare – faza de licitație (Finanțare FC etapa I).

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Lovrin, Sânpetru Mare, Dudeștii Vechi” - în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Sânanndrei, Jebel, Lenauheim, Giarmata, Peciu Nou, Becicherecu Mic, Cenei, Comloșu Mare, Satchinez” - lucrările din Sânanndrei, Peciu Nou, Comloșu Mare sunt finalizate, celelalte sunt în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Moșnița Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia, Darov” - proiectele din Liebling, Banloc, Găvojdia, Moșnița Nouă, Cenad - realizate, celelalte sunt în curs de realizare, cel de la Sânmihaiu Român – în licitație pentru execuție, Finanțare FC etapa I.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în: Belinț, Bethausen, Giulvaz, Pișchia, Topolovățu Mare, Victor Vlad Delamarina, Dumbrava, Tomnatec, Tormac, Dumbravița, Boldur, Moravița, Margina, Șandra, Iecea Mare, Traian Vuia, Chevereșu Mare, Fârdea”- V.V.Delamarina - obiectiv realizat, celelalte - în curs de realizare.

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară a colectării și epurării apelor uzate orașenești conform Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor urbane

Obiectiv specific: Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare terțiară și secundară, în localitățile din județul Timiș

„Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare terțiară pentru localitățile: Timișoara, Lugoj, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Gătaia, Deta, Recaș, Buziaș, Ciacova, Făget” - Stația de epurare Timișoara a fost finalizată. Investiția se continuă prin POS Mediu cu realizarea unei trepte de deshidratare avansată a nămolului la stația de epurare Timișoara. Stația de epurare din Gătaia a fost pusă în funcțiune la sfârșitul anului 2012. La Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Buziaș, Ciacova,

Făget, Recaș investițiile de construire a noilor stații de epurare sunt în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Ghiroda, Giroc, Voiteg, Tomești” Localitățile Ghiroda și Giroc sunt conectate cu rețeaua de canalizare la Timișoara apele uzate fiind epurate în Stația de epurare a municipiului. Stația de epurare din Tomești este în funcțiune din anul 2009, din fonduri PHARE. Proiectul pentru Voiteg - nerealizat.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Cărpiniș, Periam, Variaș” - lucrările de la Periam, Cărpiniș sunt finalizate, obiectivul Variaș este în curs de realizare

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Săcălaz, Biled” - obiectivele sunt în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Lovrin, Sânpetru Mare, Dudestii Vechi, Sănandrei, Jebel, Lenauheim, Giarmata, Peciu Nou, Becicherecu Mic, Cenei, Comloșu Mare, Satchinez” - proiectele Peciu Nou, Comloșu Mare sunt finalizate, celelalte obiective sunt în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Banloc, Șag, Uivar, Sânmihaiu Român, Moșnita Nouă, Cenad, Teremia Mare, Orțișoara, Mașloc, Liebling, Nădrag, Remetea Mare, Jamu Mare, Racovița, Sacoșu Turcesc, Denta, Găvojdia, Darova” - obiectivele Banloc, Cenad, Liebling - realizate, celelalte obiective sunt în curs de realizare.

“Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Belinț, Bethausen, Giulvaz, Pișchia, Topolovățu Mare, Victor Vlad Delamarina, Dumbrava, Tomnatic, Tormac, Dumbrăvița, Boldur, Moravița, Margina, Șandra, Iecă Mare, Traian Vuia, Chevereșu Mare, Fârdea” - V.V. Delamarina, Dumbrăvița - realizate, celelalte obiective sunt în curs de realizare.

CATEGORIA DE PROBLEME: POLUAREA ATMOSFEREI

OBIECTIV GENERAL: Asigurarea calității corespunzătoare a aerului ambiental în județul Timiș

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei generată de centralele electrotermice

Obiectiv specific: Reducerea emisiilor de poluanți de la SC Colterm SA Timișoara

„Retehnologizarea și modernizarea cazanelor centralelor”: Comisia Europeană a aprobat “Proiectul de reabilitare a sistemului de termoficare în municipiul Timișoara” prin Decizia nr. 4768/08 iulie 2010 (POS Mediu–Axa prioritară 3). Se află în faza de execuție următoarele proiecte:

- „Retehnologizarea a două cazane de apă fierbinte, CAF 2 și CAF 4, în CET Centru”, pe POS Mediu, conform Contract nr. 205/31.10.2011 (termenul de finalizare a lucrărilor de retnologizare- 16 luni începând din 8.11.2011).

„Retehnologizarea a trei cazane de abur, CAF 1, CAF 2 și CAF 3 (IMA6) în CET SUD” pe POS Mediu, conform Contract nr. 221/06.12.2011 (termenul de finalizare a lucrărilor de retnologizare - 20 luni începând din 13.12.2011). Se vor realiza și o stație de desulfurare și o instalație de denoxare, în paralel cu retnologizarea rețelelor primare și secundare de distribuție agent termic

“Creșterea randamentelor electrofiltrelor la 99,5 %” este realizată de către SC Colterm SA Timișoara, fiind finalizate lucrările de modernizare a electrofiltrelor la toate cazanele din CET Sud.

„Identificarea și implementarea celor mai eficiente sisteme pentru reducerea emisiilor de SO₂ și NO_x”: în curs de realizare.

„Identificarea și implementarea măsurilor pentru reducerea emisiilor de poluanți generate de arderea păcurii (înlocuirea acestui combustibil cu gaze naturale sau sisteme de epurarea gazelor de ardere)” – A fost obținută Autorizația de construire nr. 1127/26.08.2013 pentru lucrarea „Instalații pentru înlocuire combustibil de rezervă păcură cu CLU, pentru CT Timișoara Centru – Proiectare și execuție. S-a încheiat contractul nr. 02/354/31.05.2013 pentru executarea lucrărilor. S-a finalizat lucrarea și este în curs de recepționare.

IMA 5, 7- Investiție considerată nejustificată conform analizei tehnico- economice realizată în *Master Planul* proiectului finanțat din fonduri europene.

IMA 6 – CA1 Se derulează: - Lucrări de demontare la arzătoare de gaz, kratzer, conducte praf cărbune, pălnie cazan, supraîncălzitor, preîncălzitori de aer

S-a început montarea cutiilor arzătoare gaz.

IMA 6 – CA2-S-au finalizat lucrările de montaj la tubulaturi aer și compensatori, supraîncălzitori și preîncălzitori de aer, conducte în sistemul sub presiune Se lucrează la montare conducte gaze naturale și armatură fină.

IMA 6 – CA3 S-au finalizat lucrările de retehnologizare la CAE nr. 3.

IMA 6 (CA1, CA2, CA3) s-au întocmit Procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor.

Lucrările s-au realizează pe POS Mediu, conform Contractului nr. 216/17.11.2011

IMA 6 -Proces verbal de recepție și punere în funcțiune nr. 51749/18.10.2012.

Montare instalație de desulfurare IMA6 – realizat ≤ 2013, IMA7 – nerealizat > 2013 IMA 6 – (CA1, CA2, CA3) Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 938/09.09.2013

Pentru proiectul “Montare instalație de monitorizarea continuă”, s-au finalizat lucrările:

IMA 1 - s-a întocmit Procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 10125/22.09.2008, **IMA**

2, 4 - s-a întocmit Procesul Verbal de Recepție la terminarea lucrărilor nr. 353/ 02.04.2013 , **IMA3**

- s-a întocmit Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 4903/09.05.2007; **IMA 6– (CA1,**

CA2, CA3)- Proces verbal de recepție și punere în funcțiune nr. 51749/18.10.2012

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei în orașele județului Timiș generată de procesele industriale

Obiectiv specific:Reducerea emisiilor de poluanți generați de procesele industriale. Creșterea eficienței energetice în sectorul industrial /terțiar

„ Implementarea la unitățile poluatoare, a prevederilor standardelor ISO 14000 privind managementul mediului.” – în curs de implementare

„Reabilitarea și modernizarea tehnologică a echipamentelor și instalațiilor din sectorul industrial/terțiar”-la SC Azur SA acțiunea s-a realizat.

SC Drumco SA realizează supravegherea și revizia periodică la instalațiile de desprăfuire la stația de mixturi asfaltice de la Buziaș. Stația de preparare a mixturilor asfaltice de la Buziaș este o stație performantă ce funcționează cu gaz natural. Periodic se face revizia instalației de desprăfuire iar supravegherea ei este permanentă.

PROBLEMA DE MEDIU: Controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea benzinei și distribuția sa de la terminale la stațiile service

Obiectiv specific:Reducerea poluării aerului cu compuși organici volatili (COV)

„Conformarea instalațiilor de depozitare a benzinei la terminale. Reducerea emisiilor de COV pentru instalațiile de încărcare - descărcare a benzinei în containere la terminale”: pentru SNP - Petrom Peco Timiș: *Timișoara I*, str. Industriilor nr.1 – Realizat; *Timișoara II*, str. Circumvalațiunii nr. 2-4, *Sănnicolau Mare*, Drumul Cenadului nr. 10 - încetat activitatea din 2005;

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei I. $500 < X < 1000$ mc/an”,

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei cu II. $X < 500$ mc/an,

„Reducerea emisiilor de COV pentru încărcarea și depozitarea la stațiile de distribuție a benzinei” III. $X > 1000$ mc/an,- au fost realizate.

PROBLEMA DE MEDIU: Prevenirea și controlul integrat al poluării (IPPC) conform Directivei 96/61/CE

Obiectiv specific: Realizarea unui sistem integrat privind prevenirea și controlul integrat al

poluării

„Realizarea/reactualizarea inventarelor instalațiilor/activităților la nivel local” – în cadrul Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați (E-PRTR) conform Regulamentului CE nr. 166/2006, APM Timiș a stabilit un număr de 43 de operatori economici din județ care sunt înscrși în Registrul E-PRTR, având depășiri de prag ale emisiilor aferente anului 2011.

În conformitate cu prevederile HG nr.140/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr.166/2006, privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați, APM Timiș a corectat și validat datele de emisie aferente anului 2011.

PROBLEMA DE MEDIU: Evaluarea și managementul calității aerului

Obiectiv specific: Evaluarea calității aerului înconjurător

„Colaborarea cu autoritățile publice locale în vederea elaborării planurilor și programelor de gestionare a calitatii aerului”- acțiune realizată permanent. S-a elaborat Program de Gestionare a Calității Aerului la nivelul aglomerației Timișoara, aprobat prin HCJ. Din anul 2011 se derulează un program concret de acțiuni în acest sens cu participarea instituțiilor deconcentrate cu atribuții în acest sens. Odată cu implementarea Programului Integrat de gestionare a calității aerului, pentru aglomerația Timișoara, Comuna Remetea Mare și Comuna Șag din județul Timiș, la nivelul județului Timiș au fost implementate măsurile stabilite în acesta.

„Identificarea surselor responsabile de poluarea aerului” - realizată permanent prin controale comune ale GNM cu Primăria Timișoara, Poliția Locală, APM Timiș.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea fonică în marile intersecții urbane

Obiectiv specific: Reducerea efectelor dăunătoare și a disconfortului provocate de zgomotul ambiental

„Punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind zgomotul ambiental și efectele sale” - se realizează periodic informări în mass-media prin conferințe de presă, note de presă, interviuri și anual – prin raportul primarului, de către Primăria Timișoara. APM Timiș a efectuat măsurători de zgomot la solicitarea GNM - Comisariatul Județean Timiș, conform Planului de monitorizare sau la solicitarea persoanelor juridice, fiind înregistrate depășiri ale valorilor maxim admise, în majoritatea cazurilor. Harta de zgomot accesibilă pe site-ul Primăriei Municipiului Timișoara

„Adoptarea, pe baza datelor din hărțile de zgomot, a planurilor de acțiune având ca scop prevenirea și reducerea zgomotului ambiental”: s-a realizat harta de zgomot de către Primăria Timișoara Planurile de acțiune sunt în curs de elaborare – finalizare estimate pentru august 2013.

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea atmosferei rezultată din utilizarea combustibililor fosili

Obiectiv specific: Reducerea dependenței de combustibili fosili

„Reducerea numărului gospodăriilor cu sistem propriu de producere a energiei pe baza de combustibili solizi sau lichizi” – acțiune realizată continuu - Operatorul local de termoficare a derulat ample programe de re tehnologizare și reabilitare a instalațiilor mari de ardere pe care le deține, a înlocuit conductele de transport primar și secundar agent termic și a reabilitat centralele de cartier, astfel s-au redus pierderile în sistem și implicit costurile odată cu îmbunătățirea parametrilor calorici. Prin aceasta s-a dorit descurajarea debransărilor și reducerea numărului de utilizatori ai sistemelor de încălzire care folosesc combustibili solizi

„Modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, geotermale, a produselor agricole”. Primăria Municipiului Timișoara a demarat acțiunea de promovare a soluțiilor de valorificare a resurselor regenerabile de energie prin realizarea studiilor de fezabilitate și dotarea unor unități proprii cu proiecte pilot care să utilizeze alte forme de producere a energiei (eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, geotermale).

CATEGORIA DE PROBLEME: ASIGURAREA STĂRII DE SĂNĂTATE

OBIECTIV GENERAL: Îmbunătățirea stării de sănătate a populației

PROBLEMA DE MEDIU: Corelarea insuficientă a relației mediu – sănătate umană

Obiectiv specific: Îmbunătățirea sistemului de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu calitatea mediului

„Realizarea unor rapoarte specifice cu privire la impactul calității mediului asupra sănătății umane”-acțiune permanent realizată. ABAB monitorizează calitatea apei de suprafață destinată potabilizării.

„Asigurarea zonelor de protecție și monitorizarea periodică a calității apei potabile” -este o acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013. ABAB efectuează permanent (conform prevederilor Programului unitar de activitate) controale de verificare a folosințelor de apă, a asigurării zonelor de protecție sanitară a prizelor de potabilizare (ape de suprafață și subterană). Zonele de protecție sanitară sunt asigurate. Apa potabilă din rețeaua Timișoara se analizează zilnic din punct de vedere fizico-chimic și microbiologic în 32 puncte din oraș. Apa potabilă din rețeaua de distribuție a celorlalte orașe din județ se analizează lunar fizico-chimic și microbiologic în mai multe puncte din fiecare oraș. Deta 6 puncte, Jimbolia 8 puncte, Buziaș 6 puncte, Făget 4 puncte, Sânnicolau Mare 8 puncte, Recaș 6 puncte și Ciacova 4 puncte. În celelalte localități din aria de operare se analizează apa potabilă fizico-chimic și microbiologic periodic din mai multe puncte din rețea.

„Estimarea distribuției în mediu a substanțelor cu efecte potențiale asupra sănătății populației” este o acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa unui sistem performant de monitorizare a stării de sănătate în raport cu calitatea mediului

Obiectiv specific:Supravegherea stării de sănătate a populației

„Monitorizarea surselor de poluare cu efecte potențiale asupra sănătății populației în centrele urbane reprezentative (zone industriale)” Comisarii GNM Timiș realizează permanent controale în zone industriale. ABAB monitorizează toate evacuările de ape uzate în cursurile de apă de suprafață. Sursele de poluare, cu efecte potențiale asupra sănătății populației în centrele urbane reprezentative (zone industriale), sunt racordate la sistemul centralizat de canalizare.

În Timișoara se realizează monitorizarea a 35 de operatori economici, urmărindu-se calitatea apei uzate evacuate în raport cu prevederile legislației în vigoare (NTPA 002) Monitorizarea calității apelor uzate evacuate în canalizare de către operatorii economici se realizează și în localitățile: Deta, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Făget și Buziaș.

„Identificarea populației expuse la riscurile din mediu” – este o acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013. DSP efectuează permanent determinări de noxe periuzinale.

„Diminuarea riscurilor de sănătate asociate calității factorilor de mediu”- acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013.

PROBLEMA DE MEDIU Monitorizarea impactului dezinsecțiilor efectuate în municipiul Timișoara

Obiectiv specific: Protejarea stării de sănătate a populației

„Culegerea de date referitoare la dezinsecții, substanțe utilizate, tehnici de aplicare, perioade de repetare” acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013.

„Interpretarea datelor colectate de la prestatorii de dezinsecții” Acțiune realizată permanent- în 2013, zonele de monitorizare au crescut de la un număr de 25, la 30 de zone monitorizate.

CATEGORIA DE PROBLEME: DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL

OBIECTIV GENERAL: Stoparea degradării biodiversității și a mediului natural, identificarea soluțiilor de optimizare a situației

PROBLEMA DE MEDIU: Administrarea inefficientă a ariilor protejate de interes județean și național

Obiectiv specific: Diminuarea degradării ariilor naturale protejate

“Actualizarea bazelor de date și elaborarea studiilor specifice necesare cunoașterii calitative și cantitative a stării de conservare a ariilor protejate, studii de specialitate elaborate la solicitarea custozilor” – Direcția Silvică Timișoara actualizează baza de date cu ocazia revizuirii amenajamentelor silvice și își exercită calitatea de custode pentru aria naturală protejată “Locul Fosilifer Radmanesti”. Consiliul Județean Timiș a finalizat un proiect cu privire la delimitarea zonelor tampon pentru ariile naturale protejate de interes național. Respectivele studii conțin și informații referitoare la anumite specii protejate.

“Monitorizarea stării de conservare a habitatelor naturale și speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național prin obiectivele și măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor protejate” - se realizează prin supraveghere permanentă în teren de către Direcția Silvică Timișoara, periodic se efectuează controale comune cu APM Timiș. În județul Timiș în prezent există 15 situri de importanța comunitară și 11 situri de protecție avifaunistică în conformitate cu prevederile Ordinului nr.1964/2007, respectiv H.G. nr.1284/2007, modificată prin HG 971/2011.

Realizarea Planului de Management al Ariei naturale protejate Lacul Surduc județul Timiș - Contract de cercetare științifică încheiat între Fundația ProAgro a U.S.A.M.V.B. Timișoara și Consiliul Județean Timiș.

“Reabilitarea Parcului Botanic, a Parcului Rozelor și a Parcului Copiilor” – Grădina Botanică prin HCJ a fost scoasă din rețeaua ariilor protejate de interes local de pe raza Județului Timiș. Acest parc va fi reabilitat în baza SF-ului actualizat în cursul anului 2009. Elaborat PT și aprobat prin HCL. Pentru Grădina Botanică a fost elaborat Studiul de Fezabilitate și Proiectul Tehnic Au fost finalizate lucrările de reabilitarea Parcului Rozelor și ale Parcului Copiilor.

PROBLEMA DE MEDIU: Riscul degradării mediului natural datorită exploatării necorespunzătoare a fondului forestier

Obiectiv specific: Îmbunătățirea stării de sănătate a mediului prin conservarea habitatelor forestiere

“Actualizarea bazei de date privind suprafețele de pădure și calitatea acestora”- la Direcția Silvică Timișoara, baza de date se actualizează odată cu ocazia revizuirii amenajamentelor silvice.

“Identificarea acțiunilor de conservare a stării de sănătate din planurile de management pentru ariile naturale protejate cu regim forestier” - se realizează de către Direcția Silvică Timișoara prin paza contra incendiilor, pășunatului și sustragerilor ilegale de arbori, menținerea stării de sănătate a pădurii, asigurarea integrității fondului forestier.

“Informarea proprietarilor și a comunităților locale de avantajele gospodăririi adecvate a pădurilor” - se realizează cu ocazia manifestărilor legate de „Luna pădurii” și cu orice altă ocazie de către Direcția Silvică Timișoara, APM Timiș, autorități publice locale dar și alte instituții.

PROBLEMA DE MEDIU: Scăderea efectivelor din fauna și flora sălbatică prin practicarea braconajului cinegetic și piscicol, colectarea și comerțul ilicit cu plante și animale

Obiectiv specific: Păstrarea unui echilibru ecologic a speciilor de flora și fauna sălbatică autohtonă și protejarea habitatelor lor

„Realizarea unei baze de date asupra efectivelor speciilor de interes cinegetic”- anual se face evaluarea efectivelor de vânat de către Direcția Silvică Timișoara.

“Protejarea unor specii și habitate naturale prin declararea ariilor speciale de conservare incluse în Rețeaua Europeană Natura 2000”- Studenți, masteranzi, doctoranzi și cadre didactice din cadrul Departamentului de Biologie-Chimie al UVT au fost implicate în:

- a) Continuarea studiului biodiversității Sitului Natura 2000 Hunedoara Timișană realizat în cadrul proiectului "Elaborarea Măsurilor de Management și Proiectarea Infrastructurii Suport pentru Promovarea Sitului Natura 2000 ROSPA 0047 Hunedoara Timișană". (în curs de realizare < 2013)
- b) Continuarea studiului biodiversității existente pe raza orașului Timișoara realizat în cadrul proiectului BioTowns –HURO/0901/128/1.3.4 -. (în curs de realizare < 2013)
"Identificarea/crearea de coridoare ecologice ce asigură cerințe de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și aplicarea măsurilor de protecție și conservare." Studiu preliminar de identificare și creare de coridoare ecologice pentru diverse specii sălbatice. Există două contracte de cercetare științifică, derulate de UVT : "Elaborarea unor măsuri operaționale de management pentru speciile de mamifere (cu excepția liliecilor, lupului, ursului și a râsului), reptile, amfibieni, pești și nevertebrate de interes comunitar (prezente în Anexa III din OUG 57 / 2007 actualizată prin legea 49 / 2011) asociate habitatelor forestiere" și "Elaborarea unor măsuri operaționale de management pentru speciile de plante de interes comunitar (prezente în Anexa III din OUG 57 / 2007 actualizată prin legea 49 / 2011) asociate habitatelor forestiere"

PROBLEMA DE MEDIU: Suprafețe împădurite reduse și exploatarea nerațională a unor suprafețe cu fond forestier

Obiectiv specific: Creșterea suprafeței împădurite

"Diminuarea gradului de exploatare a pădurilor care au rolul de a diminua efectele unei viituri, alunecări de teren" – Pădurile cu rol de diminuare a efectelor unei viituri sunt administrate în regim de conservare. 100% din pădurile administrate de Direcția Silvică Timișoara au fost exploatare corespunzător. Au fost inventariate terenurile degradate din județul Timiș. În curs de realizare în 2013, prin plantări de arbori. În 2012 s-au plantat 1,3 ha cu 6500 copacei frasin și stejar, în comuna Livezile.

PROBLEMA DE MEDIU: Pericole generate de catastrofe sau fenomene naturale și antropice

Obiectiv specific: Întărirea capacității de intervenție în cazul unor poluări accidentale

„Achiziționarea de mijloace de transport (autospeciale), echipamente de protecție și substanțe de neutralizare” - la nivelul Inspectoratului pentru Situații de Urgență Banat au fost achiziționate utilaje și echipamente de intervenție în caz de inundații. Prin proiectul: „Sistem de Monitorizare și Alarmare în Caz de Dezastre Naturale” s-a urmărit implementarea unui sistem de alarmare constituit din sirene electronice montate pe piloni în mai multe localități cu risc de inundații din bazinul hidrografic Bârzava: Denta, Rovinița Mare, Partoș, Berecuța, Mănăstire, Sângeorge și Gătaia.

La nivelul Primăriei Municipiului Timișoara este înființat compartimentul Protecție Civilă dotat cu tot echipamentul necesar intervențiilor specifice. Periodic se derulează instruirii și exerciții.

CATEGORIA DE PROBLEME: URBANIZAREA MEDIULUI

OBIECTIV GENERAL: Diminuarea factorilor de risc generați de dezvoltarea sistemelor de habitat uman închis și crearea premiselor pentru o dezvoltare urbană durabilă

PROBLEMA DE MEDIU: Existența platformelor industriale care și-au încetat activitatea

Obiectiv specific: Refacerea zonelor afectate de activitățile economice

„Obținerea avizului de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu în cazul: schimbării titularului unei activități cu impact asupra mediului, vânzarea pachetului majoritar de acțiuni, vânzarea de active, dizolvare urmată de lichidare, lichidare, încetarea activității, faliment”- acțiune continuă.

“Verficarea îndeplinirii obligațiilor de mediu” – este monitorizată de GNM Timis permanent.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența informațiilor specifice referitoare la problemele de urbanism în relație cu sănătatea umană și mediul

Obiectiv specific: Crearea premiselor pentru o dezvoltare durabilă în toate localitățile din județul Timiș

„Identificarea și colectarea datelor specifice pentru realizarea unei baze de date pe probleme de urbanism în relație cu sănătatea umană și mediul”- acțiune permanentă realizată în 2013. La nivelul Direcției de Mediu și al Direcției de Urbanism din cadrul PM Timișoara, este realizată o bază de date în acest sens, date care se corelează cu informațiile deținute de Direcția de Sănătate Publică.

PROBLEMA DE MEDIU: Diminuarea și degradarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane din județul Timiș

Obiectiv specific: Asigurarea calității unui mediu ambiant adecvat pentru locuitorii din zona limitrofă celei industriale

„Crearea spațiilor de recreere și tampon pentru zonele urbane intens afectate de urbanism” - în documentațiile de urbanism sunt prevăzute spații de recreere și tampon, aliniamente de circulație și de penetrație, precum și prevederea ca parcurile să fie înierbate.

„Identificarea și implementarea unor mecanisme economice pentru încurajarea persoanelor fizice și juridice în realizarea de spații verzi, împăduriri, plantații și în managementul acestora” - realizat continuu – anual, Primăria Municipiului Timișoara distribuie material dendrologic asociațiilor de proprietari și persoanelor fizice. În cursul anului 2012 s-a plantat și a fost distribuit asociațiilor de proprietari și persoanelor fizice material dendrologic: 638 buc. arbori, 2022 buc. arbuști, 4159 buc. plante perene, 206 buc. conifere, 1734 buc. trandafiri, 26914 buc. gard viu, 242710 buc. plante floricole anuale.

„Determinarea zonelor în care se impune realizarea perdelelor de protecție”- acțiune în curs de realizare în care Primăria Municipiului Timișoara urmărește identificarea și achiziționarea de terenuri optime și libere de sarcini din zona de sud a municipiului pe care să se înființeze o nouă perdea forestieră de protecție (zona de S – SE).

„Actualizarea inventarului din cadrul Planului Urbanistic General (Planurile Urbanistice Zonale și de Detaliu) privind spațiile existente și clarificarea atribuțiilor responsabililor cu administrarea lor”- **Realizat** - Odată cu actualizarea Planului Urbanistic General, respectiv aprobarea Planurilor Urbanistice Zonale și a celor de detaliu se realizează o clasificare a terenurilor, a destinațiilor/folosințelor acestora și a regimului juridic al terenurilor

PROBLEMA DE MEDIU: Evidență cadastrală deficitară și absența unui sistem GIS

Obiectiv specific: Transpunerea informațiilor de mediu și infrastructură în sistem geografic informatizat

„Achiziționarea softului GIS și instruirea personalului” – s-a realizat la nivelul Primăriei Timișoara, la APM Timiș și la Consiliul Județean Timiș. Sistemul GIS a fost implementat în anul 2001 și se actualizează permanent (au fost realizate Cadastrul Imobiliar-Edilitar, Cadastrul Verde, Cadastrul rutier și Cadastrul Cimitirelor) în cadrul Primăriei Timișoara.

PROBLEMA DE MEDIU: Incendierea voluntară a pajiștilor, perdelelor de protecție sau a gunoaielor

Obiectiv specific: Eliminarea impactului asupra aerului solului și apelor de suprafață datorat incendierii voluntare

„Aplicarea de sancțiuni pentru cei care încalcă legislația de mediu în vigoare (incendierea de pajiști, a perdelelor de protecție de pe marginea drumurilor) ”- se realizează permanent de către GNM și de către Primăria Timișoara care periodic monitorizează starea de sănătate a vegetației specifice. Este o activitate continuă, se aplică principiile de mediu ale prevenției și precauției.

CATEGORIA DE PROBLEME: TRANSPORTURILE

OBIECTIV GENERAL: Diminuarea factorilor de risc determinați de activitățile de transport, cu efect asupra sănătății umane și mediului înconjurător

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea factorilor de mediu cu emisiile generate de traficul rutier

Obiectiv specific: Diminuarea poluării factorilor de mediu cu emisiile, generate de traficul rutier

“Conștientizarea și educarea publicului privind problemele de mediu generate de trafic prin realizarea campaniilor de promovare a transportului în comun” - Se realizează permanent prin intermediul paginii Web, a mass-mediei locale și prin mijloace specifice. În anul 2013 RATT a realizat o serie de acțiuni de promovare a transportului în comun:

- în data de 8 iulie 2013, cu ocazia Transportului Public Local, R.A.T.T. a invitat timișorenii la o cursă gratuită cu tramvaiul turistic. Pe durata călătoriei un ghid a povestit despre începuturile tramvaiului în Timișoara și despre zonele prin care acesta circula.

- în data de 12 octombrie, în cadrul evenimentului „Ziua Serviciilor Publice” organizat de Primăria Municipiului Timișoara, Regia Autonomă de Transport Timișoara a avut un stand în Piața Libertății unde cetățenii au putut afla detalii despre sistemul de taxare, linia directă dintre Gara de Nord și Aeroport, aplicația pentru telefoanele mobile care arată în timp real sosirile vehiculelor în stații. De asemenea, au avut posibilitatea de a-și exprima părerea despre activitatea RATT prin completarea unui chestionar disponibil la standul nostru.

- de Ziua Copiilor au fost organizate plimbări gratuite cu „tramvaiul copiilor”, dar și momente de teatru, jocuri organizate la sediul central al Regiei, B-dul Take Ionescu.

- din data de 10 decembrie 2013 până în data de 15 ianuarie 2014, cetățenii români cu domiciliul stabil sau reședință în Municipiul Timișoara care au venitul lunar sub 2000 de lei au beneficiat de gratuitate pe mijloacele de transport în comun.

„Utilizarea de mijloace nepoluante și cu un grad de zgomot redus pentru transportul în comun” - Primăria Timișoara a continuat programul investițional de achiziție a mijloacelor nepoluante și cu un grad de zgomot redus pentru transportul în comun. Se utilizează autobuze Euro 3 și Euro 5, troleibuze tip Skoda Euro 4 și tramvaie cu grad redus de poluare fonică.

“Amenajarea pistelor speciale pentru biciclete, cu prioritate pe arterele intens circulate”: în Municipiul Timișoara, pistele actuale de biciclete sunt periodic întreținute/reamenajate și prin studii de trafic va continua acțiunea de creștere a numărului de km astfel amenajați. Se realizează odată cu execuția lucrărilor de modernizare ale străzilor, acolo unde este posibil. S-au realizat piste pentru bicicliști și în zona centrală a orașului Deta.

“Efectuarea studiilor de trafic în municipiul Timișoara și în alte zone urbane în vederea completării bazei de date” – acțiune realizată periodic la un interval de 5 ani la nivelul Primăriei Timișoara.

PROBLEMA DE MEDIU: Schimbarea microclimatului local ca urmare a situației necorespunzătoare a parcului auto aflat în circulație

Obiectiv specific: Limitarea poluării factorilor de mediu datorată folosirii mijloacelor de transport învechite

„Extinderea și modernizarea parcului auto, prin achiziționarea de mijloace de transport cu grad redus de poluare”: Realizat - s-au achiziționat 82 autobuze.

Achiziționarea de tramvaie noi și modernizarea depoului a fost aprobată prin HCL 290/03.08.2011

PROBLEMA DE MEDIU: Poluarea fonică generată de traficul rutier în localități

Obiectiv specific: Diminuarea impactului poluării fonice și a vibrațiilor asupra mediului antropoc

“Construirea rutelor ocolitoare și a drumurilor de centură care să preia traficul greu și de tranzit, în afara zonelor rezidențiale”: S-a realizat centura de N-NE iar pentru centura de SE-S-SV

s-a realizat studiu de fezabilitate. Consiliul Județean Timiș a implementat proiectul - Centură Nord - Vest de ocolire a orașului Buziaș cofinanțat prin POR 2007-2013, de lungime de 4,3 km. Proiectul a fost finalizat. S-au finalizat lucrările pentru realizarea centurii ocolitoare a orașului Deta.

„Reabilitarea infrastructurii rutiere urbane”- acțiune permanent realizată. Periodic se realizează lucrări specifice de reabilitare a infrastructurii rutiere urbane.

„Realizarea perdelelor de vegetație și amplasarea unor panouri de atenuare a zgomotului de-a lungul arterelor de trafic intens”- acțiune permanentă în cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, concretizată prin aproximativ 20 km de aliniamente de arbori și gard viu. S-au amplasat panouri fono-absorbante pe Calea Aradului pe o lungime de 36 m.

„Realizarea de controale în trafic din punct de vedere al emisiilor de poluanți”- GNM Timiș a încheiat în acest sens un protocol cu IPJ Timiș, Poliția Rutieră.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența unei infrastructuri rutiere adecvate compatibile cu cea din Uniunea Europeană

Obiectiv specific:: Realizarea unei rețele de transport moderne, compatibilă cu cea din țările UE

„Realizarea autostrăzii de pe Coridorul IV Pan European Arad – Timișoara - Lugoj - Deva – București”

- Sector Timișoara-Lugoj - s-au finalizat lucrările la autostradă, s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor pentru autostradă.
- Sector Lugoj-Deva (Lot 1) 27,4 km – se continuă lucrările .

CATEGORIA DE PROBLEME: EDUCATIA ECOLOGICA

OBIECTIV GENERAL: Dezvoltarea și implicarea structurilor comunitare în problemele de mediu

PROBLEMA DE MEDIU: Absența angajamentului comunitar în protecția mediului

Obiectiv specific: Stabilirea unor acțiuni de mediu comune între ONG-uri, agenții poluatori, administrația publică, instituții, în scopul promovării concrete a unor rezultate ecologice

„Realizarea sistemului informațional local pentru toate structurile”

De ziua mondială a apei Aquatim a desfășurat un proiect educațional pe tema apei prin Ziua Porților Deschise care s-a desfășurat la STA Urseni, STA Bega prini acțiuni la care au participat copiii din diferite școli și publicul interesat din Timișoara.

De ziua mediului la Stația de Epurare Aquatim a organizat din nou Ziua Porților Deschise.

În luna mai Aquatim a participat la programul Job Shadow Day, program în cadrul căruia elevi din diferite școli au participat la o zi de muncă alături de angajații Aquatim S.A.

Specialiștii Aquatim au fost la mai multe clase din cadrul Liceului Pedagogic unde au prezentat copiilor diverse materiale în legătura cu apa și protejarea acesteia.

„Desemnarea unui centru cu rol de informare, acțiuni comunitare, training” - școala cu clasele I-VIII nr. 30 Timișoara este Centru de educație ecologică pe județ și desfășoară o paletă largă de activități ecologice.

PROBLEMA DE MEDIU: Absența strategiilor de dezvoltare durabilă a comunității

Obiectiv specific: Sprijin în elaborarea strategiilor sectoriale la nivelul județului și comunităților

„Educația și instruirea publicului prin editarea și tipărirea de materiale informative referitoare la protecția mediului”. Începând cu anul 1993, SC Aquatim SA editează Anuarul firmei, unde apar și informații legate de mediu. Anuarul 2011 a fost publicat în iunie 2012. Din 2007 au fost editate pliante referitoare la Apa Uzată, Apa Potabilă și Investiția ISPA care au fost distribuite publicului la diverse ocazii. A fost editată în mai 2010, broșura pentru copii “ Clara la stația de

epurare”. Din 2012, semestrial, se editează ziarul Detectivii Apei Pierdute. În 2012 a fost editat și un Pliant de informare și educație ecologică. Periodic se dau comunicate de presă în legătură cu derularea investițiilor de mediu în județ.

În cadrul proiectului BioTownns –HURO/0901/128/1.3.4 –masteranzi, doctoranzi și cadre didactice din Departamentul de Biologie-Chimie din UVT au fost implicate în activități de instruire și educare ecologică a elevilor de la Șc. cu clasele I-VIII nr.21 din Timișoara și la Liceul „Aurel Vlaicu” Lugoj, utilizând materiale informative tipărite și prezentări în power-point.

În cadrul proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Timiș” în 2013 au fost realizate și difuzate materiale informative și pliante educative, despre proiect și despre colectarea selectivă în 15 școli din Timișoara, pentru elevii claselor I-IV și a fost organizat un concurs de desen cu tema „Cum salvăm natura de gunoaiile menajere?”

Pentru adulți au fost organizate dezbateri publice în 4 orașe și 21 de comune au fost tipărite 10.000 de pliante, 500 de postere, 15 Roll-up-uri și 16 bannere și alte materiale cum ar fi mape, pixuri, calendare, agende, șepci, tricouri, brelocuri și pungi câte 7.500 din fiecare tip.

Au fost transmis un reportaj TV realizat cu ocazia recepției stației de transfer Timișoara, au fost difuzate spoturi radio și TV, machete de presă și comunicate de presă.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa grupurilor expert comunitare

Obiectiv specific: Creșterea nivelului de educație ecologică comunitară

“Realizarea unui program structural de training pentru informare și instruire”- acțiune permanent realizată - Direcția de Mediu a Primăriei Municipiului Timișoara a participat la susținerea de ore de educație ecologică la instituții de învățământ.

ONG “Păduri pt Viitor”, odată cu lucrările voluntare de plantare de arbori în localitatea Dobrești, realizează acțiuni de educație ecologică a tinerilor prin distribuire de planșe cu profile transversale ale terenului și cu soluțiile tehnice de reducere la minim a eroziunii solului care se vor realiza.

UVT a realizat dezbateri cu studenții pe diverse teme legate de speciile protejate (*Dezbaterea pe tema Lupului, Dezbaterea pe tema Ursului*)

Pe parcursul semestrului II 2013, APM Timiș a realizat următoarele acțiuni de informare și comunicare:

- 18.09.2013 – cu ocazia Săptămânii Europene a Mobilității APM Timiș împreună cu Colegiul Național Bănățean din Timișoara, Școala Generală din Remetea Mare și Administrației Parcului Dendrologic Bazoș - Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice din Timișoara au organizat evenimentul comun : Mișcare Ta în Parcul Dendrologic Bazoș
- 24.09.2013 – cu ocazia evenimentului “LET’S DO IT, ROMANIA!”, angajații Agenției pentru Protecția Mediului Timiș au participat pe bază de voluntariat la **Acțiunea de ecologizare** în județul Timiș
- Informarea continuă la nivelul fiecărui compartiment din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Timiș, privind aplicarea legislației europene la nivel național în domeniul protecției mediului
- În afara campaniilor educative, publicul a fost periodic informat prin comunicate de presă finalizate prin apariții în mass – media despre activitățile specifice ale agenției, despre evenimente ecologice sărbătorite la nivel național și internațional.

Evenimentele au fost mediatizate în mass-media locală.

Personalul APM Timiș, în semestrul II 2013, a participat în **proiecte de mediu sau la diverse evenimente propuse de alte entități** (instituții publice, autorități publice locale, ONG-uri, instituții de învățământ):

- Conferința Națională - Proiect ISPIRE – Decizii fundamentale, politici coerente la nivel național, un cadru European unitar, în vederea alinierii la exigențele UE impuse prin directive INSPIRE, Timișoara, 13.09.2013;
- Conferința – “Inventarierea și cartarea speciilor și a habitatelor din Parcul Național Cheile Nerei Beușnița – rezultate preliminare”, organizată de USAMVB Timișoara în cadrul Proiectului Elaborarea planului de management al Parcului Național Cheile Nerei Beușnița, 09.10.2013
- Târgul Internațional de Mediu – ECOMEDIU la complexul EXPO ARAD – 16-18.10.2013
- Sesiune de instruire în domeniul managementul proiectelor, organizată în cadrul proiectului “Îmbunătățirea capacității beneficiarilor de a implementa proiecte finanțate din Instrumente Structurale”, prin Programul POAT 2007-2013, 28.10.2013
- Grup de lucru organizat în cadrul proiectului LIFE+ 10 NAT /RO/740 „Îmbunătățirea statutului de conservare pentru speciile și habitatele prioritare din zonele umede ale Porților de Fier”, impementat de APM Caras-Severin, 21.11.2013 Reșița;
- Coferința de închidere a proiectului Leonardo da Vinci – Transfer de inovație : Dezvoltarea de centre de excelență pentru învățare continuă, prin implicarea specialiștilor și factorilor de decizie în gestionarea riscului la inundații, utilizând instrumente hidroinformatic avansate, implementat de Universitatea Tehnică din Timișoara, Departamentul de Hidrotehnică - 03.12.2013;
- Proiect european “Made în Banat” , finanțat prin Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Republica Serbia cu durată de 18 luni, implementat de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș în parteneriat cu camerele de comerț din Kikinda, Pancevo și Zreneanin – 17.12.2013 ;

PROTOCOALE DE COLABORARE S-AU INCHEIAT DE CATRE APM TIMIȘ ÎN SEMESTRUL II 2013, cu următorii colaboratori:

- **Colegiul Național Bănățean** - PROTOCOL DE COLABORARE Nr. 5328/18.09.2013, Nr. 1379/ 18.09.2013 -Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu - Tematica Săptămâna Mobilității Europene
- **Școala Generală Remetea Mare** - PROTOCOL DE COLABORARE Nr. 5285/ 17.09.2013 - Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu - Tematica Săptămâna Mobilității Europene
- **Institutul de Cercetare și Amenajări Silvice Timișoara-** PROTOCOL DE COLABORARE Nr. 5327/ 18.09.2013 Nr. 11/18.09.2013 - Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu - Tematica Săptămâna Mobilității Europene
- **Palatul Copiilor** - PROTOCOL DE COLABORARE NR. 5556/02.10.2013 - Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu – Proiect an scolar 2012-2013, 2013, -2014 : PRIETENI CU PĂȘĂRILE, PRIETENI CU NATURA”
- **Grădinița cu Program Prelungit nr. 38, Timișoara** - PROTOCOL DE COLABORARE NR. 5882/17.10.2013 - Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu – Proiect „SA AJUTĂM LUMEA VERDE”
- **ADETIM – agenția de Dezvoltare Economică Timiș** - Convenție Nr. 58/29.10.2013- cadru preliminar de cooperare instituțională pentru realizarea și valorificarea post implementare a proiectului „Sprijinirea IMM-urilor prin dezvoltarea unei infrastructuri de e-business în județul Timiș și districtul vecin Serbia”

- **Palatul Copiilor - PROTOCOL DE COLABORARE Nr.6506/20.11.2013-Creșterea gradului de conștientizare al elevilor privind problemele de mediu – proiecte educaționale**

CATEGORIA DE PROBLEME: TURISMUL

OBIECTIV GENERAL: Organizarea activității turistice și de agrement respectând conceptul de dezvoltare durabilă

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa managementului în dezvoltarea și controlul activităților turistice și de agrement, în special a turismului ecologic, științific și a agroturismului
Obiectiv specific: Elaborarea și implementarea strategiilor locale de dezvoltare a turismului în condiții ecologice

“Eforturi pentru atragerea de fonduri atât la nivel comunitar, cât și la nivel individual” –

Proiecte:

1. „Trăim în Bazinul Carpați – dezvoltarea atractivității pentru vizitatorii Parcului Zoologic Szeged și Grădinii Zoologice din Timișoara”

2. „Promovarea atracțiilor turistice locale și regionale” s-au derulat procedurile de achiziții publice pentru furnizarea de bunuri și servicii; au fost achiziționate:

- 2 puncte de informare cu ecran tactil, unul pentru exterior și unul pentru interior

- Pagina web a proiectului - www.carpatzoo.ro

- materiale publicitare ale proiectului – 2500 broșuri și 3000 de pliante.

Proiectul sprijină cooperarea celor 2 orașe înfrățite participante – Timișoara (RO) și Szeged (HU) și apropierea cetățenilor din regiunea transfrontalieră, prin creșterea atractivității celor două orașe și diversificarea ofertei turistice din perspectivele celor două grădini zoologice care au devenit puncte turistice atractive.

S-au derulat activități recreative pentru toate categoriile de vârstă și acțiuni de protecție a mediului, cu accent pus pe programele educative de cunoaștere a animalelor expuse, a habitatelor acestora, de promovare a responsabilității civice față de mediu.

(responsabil proiect: Direcția de Mediu, Serviciul Grădina Zoologică).

Depunerea în vederea finanțării a unor proiecte pe POR axa 1 (ex. Reabilitare maluri canal Bega)

“Implicarea fermă a administrației publice locale și a altor instituții publice responsabile în dezvoltarea activităților de turism și agrement” - în curs de realizare permanent.

- Existența infocentrului turistic Timișoara – oferă informații turistice despre Timișoara și regiunea Banat pe suport material, digital și pe internet și promovează Timișoara și zona din punct de vedere turistic.

- Depunerea în vederea finanțării a unor proiecte de turism prin realizarea unor parteneriate cu ONG-uri de mediu și/sau alte instituții (ex. ADETIM)

PROBLEMA DE MEDIU: Intrarea în legalitate a caselor de vacanță construite ilegal în ariile protejate sau în zonele tampon

Obiectiv specific: Eliminarea poluării ambientale datorată amplasării necorespunzătoare a construcțiilor și spațiilor turistice și de agrement

“Aplicarea legislației în vigoare în cazul amplasării necorespunzătoare a construcțiilor ilegale pe teritoriul unei arii protejate” - Realizată (în derulare permanentă)

“Asigurarea igienizării periodice a zonelor de agrement”: Realizată (acțiuni periodice)

PROBLEMA DE MEDIU: Situația deficitară din punct de vedere igienico-sanitar, al canalizării și a gestiunii deșeurilor în cadrul obiectivelor turistice

Obiectiv specific: Eliminarea poluării ambientale datorată amplasării necorespunzătoare a construcțiilor și spațiilor turistice și de agrement

„Identificarea unităților turistice și de agrement amenajate necorespunzător sub aspectul

evacuării apelor uzate și deșeurilor menajere” - au fost încheiate contracte de salubritate respectiv vidanjarie cu unitati de profil. Actiune cu caracter permanent.

„Amplasarea containerelor pentru colectarea deșeurilor, precum și a toaletelor ecologice în: spațiile de agrement desfășurate pe malurile râurilor din județul Timiș (Albina, Șag, etc.), parcări, drumuri județene și naționale” - acțiune cu caracter permanent, a fost realizată în 2013. Au fost amplasate containere pentru colectarea deșeurilor; pe malul Timișului. Pe raza teritoriului administrativ al Municipiului Timișoara a fost implementat sistemul dual de colectare selectivă.

„Introducerea sistemului de colectare și transport al deșeurilor depozitate necontrolat pentru toate zonele cu activități turistice și de agrement” - la Buziaș are loc permanent curățarea parcului stațiunii, precum și ridicarea gunoiului menajer săptămânal, de la unitățile de alimentație publică de către SC RSG SA.GNM verifică amplasarea containerelor de colectare a deșeurilor și preluarea acestora periodic de către societățile de profil. Pe raza teritoriului administrativ al Municipiului Timișoara, sistemul dual de colectare selectivă a fost implementat.

„Verificarea respectării obligațiilor privind gestionarea corectă a deșeurilor din parcări, drumuri județene și naționale” se face periodic de către DRDP Timișoara. Se salubriteaza periodic marginile drumurilor naționale și parcările.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa de întreținere a zonei Pădurea Verde

Obiectiv specific:Alocarea de fonduri pentru amenajarea zonei Pădurea Verde

„Creșterea interesului pentru dezvoltarea zonelor de agrement prin atragerea agenților economici” – Primăria Municipiului Timișoara este în curs de realizare a unor studii de fezabilitate pentru introducerea acestui areal într-un circuit turistic local și zonal.

PROBLEMA DE MEDIU: Instalații degradate și condiții improprii de exploatare și funcționare a stațiunilor balneare Buziaș, Băile Calacea și Lovrin

Obiectiv specific:Alocarea de fonduri pentru amenajarea corespunzătoare a stațiunilor Buziaș, Băile Calacea și Lovrin

„Asigurarea condițiilor de practicare în siguranță a turismului” - Pentru perioada de programare 2014-2021, Primăria Municipiului Timișoara intenționează depunerea pe axa 1 din POR a unor proiecte de dezvoltare a turismului local.

„Asigurarea perimetrelor de siguranță pentru izvoarele naturale din stațiunile balneare. Urmărirea gestionării corespunzătoare a deșeurilor rezultate în urma activităților industriale din zonele Buzias, Băile Calacea și Lovrin”- acțiune cu caracter permanent, realizată. Sondele de apă minerală sunt în exploatare, fiind protejate împotriva accesului liber al populației. Unitățile comerciale din zona industrială au contracte cu firme particulare pentru preluarea deșeurilor. S-a implementat sistemul de colectare selectivă a deșeurilor în Buziaș și Lovrin, deșeurile sunt gestionate corespunzător și eliminate prin societăți de profil.

„Atragerea resurselor financiare pentru amenajarea și întreținerea obiectivelor” - acțiune nerealizată în 2012. Pentru perioada de programare 2014-2021, Primăria Municipiului Timișoara intenționează depunerea pe axa 1 din POR a unor proiecte de dezvoltare a turismului local.

PROBLEMA DE MEDIU: Lipsa educatiei ecologice și ignorarea legislației actuale

Obiectiv specific:Conștientizarea populației privind necesitatea și importanța practicării turismului ecologic

„Educația civică a cetățenilor, chiar și prin aplicarea unui sistem drastic de amenzi”: GNM Timiș participă, alături de APM Timiș la acțiunile de educare a elevilor și a voluntarilor de mediu la evenimentele ecologice destinate conștientizării ecologice a populației.

„Aplicarea și urmărirea legislației existente” - acțiune permanentă - La nivelul Primăriei Municipiului Timișoara, periodic se realizează materiale informative de popularizare și informare a obiectivelor și atracțiilor turistice de pe raza orașului

PROBLEMA DE MEDIU: Absența lobby-ului turistic, des întâlnit în alte situri naturale în Europa

Obiectiv specific: Îmbunătățirea managementului potențialului natural, în scopul atragerii turiștilor străini

„Promovarea rețelelor existente și a facilităților sau ofertelor turistice noi” - acțiune în curs de realizare la nivelul CJ Timiș.

CATEGORIA DE PROBLEME: ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII APM TIMIȘ

OBIECTIV GENERAL: Întărirea capacității administrative a instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției mediului

PROBLEMA DE MEDIU: Comunicarea deficitară între instituțiile publice, administrația publică și agenți economici cu atribuții în coordonarea și controlul activității de protecție a mediului

Obiectiv specific: Creșterea performanțelor de mediu în toate domeniile de activitate

„Coordonarea la nivel local a factorilor implicați în vederea eficientizării activității (APM Timiș, DSP, GNM, DAB etc.)” - acțiune cu caracter permanent, realizată în 2013.

S-a realizat prin colaborarea și informarea permanentă a instituțiilor publice, administrației publice locale și a agenților economici privind activitățile de protecție a mediului precum și a legislației care transpune Directivele CE; controale comune cu alte autorități.

„Înființarea și funcționalizarea compartimentelor specializate în domeniul protecției mediului și al managementului proiectelor la nivelul fiecărei instituții publice și agent economic cu responsabilități în domeniul protecției mediului” - realizat <2013. Prin controale planificate și neplanificate, se verifică existența și funcționalitatea compartimentelor de mediu atât la agenții economici cât și la consiliile locale din județ; s-au înființat compartimente specializate în domeniul protecției mediului cu personal responsabil în domeniu.

Numărul de acțiuni corespunzătoare fiecărei categorii de probleme de mediu la nivelul județului Timiș și stadiul de realizare al acestora, este redată în tabelul următor:

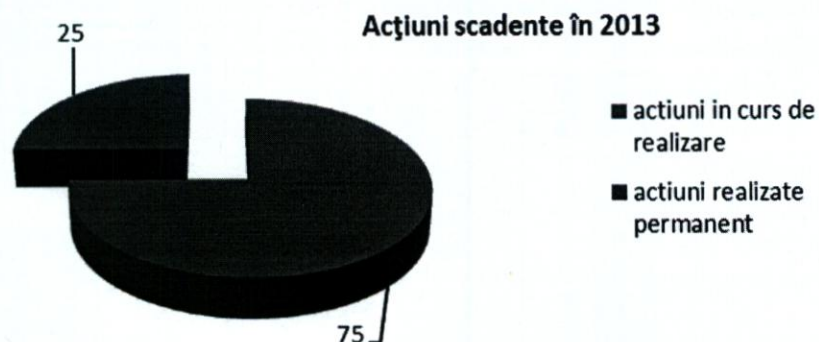
Nr. crt.	Categoriile de probleme de mediu	Număr acțiuni / Comentarii
1.	Managementul deșeurilor	21/ 2 acțiuni permanent realizate, 3 acțiuni în curs de realizare permanent, 9 acțiuni în curs de realizare >2013, 7 acțiuni realizate ≤ 2013.
2.	Poluarea apelor de suprafață	28/ 19 acțiuni permanent realizate, 7 acțiuni în curs de realizare permanent, 2 realizate ≤ 2013.
3.	Calitatea și cantitatea apei potabile	17/ 1 acțiune realizată ≤ 2013, 2 acțiuni în curs de realizare permanent, 14 acțiuni în curs de realizare >2013
4.	Amenințări date de accidente majore, fenomene naturale și antropice	-
5.	Poluarea atmosferei	22/ 9 acțiuni permanent realizate, 2 acțiuni >2013 realizate în avans, 8 acțiuni realizate ≤ 2013, 3 acțiuni în curs de realizare permanent,
6.	Poluarea apelor subterane	49(- împreună cu acțiunile de la poluarea solului, la problema ” Poluarea solului și a apelor subterane”) / 28 acțiuni permanent realizate, 4 acțiuni în curs de realizare permanent, 12 acțiuni realizate ≤ 2013, 1 acțiune realizată în avans ≤ 2013, 1 acțiune anulată ≤ 2013, 3 acțiuni nerealizate ≤ 2013.
7.	Sănătatea populației	10/ 7 acțiuni permanent realizate, 3 acțiuni în curs de realizare permanent
8.	Poluarea solului	(-sunt cuprinse în cele 49 de acțiuni la problema „Poluarea solului și a apelor subterane”)
9.	Urbanizarea mediului	10/4 acțiuni permanent realizate, 5 acțiuni în curs de realizare, 1 acțiune realizată ≤ 2013
10.	Mediul natural și antropic	18/3 acțiuni permanent realizate, 15 acțiuni în curs de realizare permanent
11.	Dezvoltare durabilă, educație ecologică și informarea comunității	9/ 3 acțiuni permanent realizate, 3 acțiuni în curs de realizare permanent, 2 acțiuni realizate ≤ 2013, 1 acțiune

		nerealizată ≤ 2013
12.	Turism și agrement	15/ 7 acțiuni permanent realizate, 8 acțiuni în curs de realizare permanent
13.	Întărirea capacității autorității administrației publice pentru managementul problemelor de mediu	-acțiuni cuprinse la celelalte probleme de mediu
14.	Întărirea capacității instituționale	5/2 acțiuni permanent realizate, 2 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune realizată ≤ 2013
15.	Transporturile	11// 5 acțiuni permanent realizate, 4 acțiuni în curs de realizare permanent, 1 acțiune în curs de realizare >2013, 1 acțiune realizată ≤ 2013
	TOTAL	215/89 acțiuni permanent realizate, 59 acțiuni în curs de realizare permanent, 24 acțiuni în curs de realizare >2013, 35 acțiuni realizate ≤ 2013, 1 acțiune anulată, 4 acțiuni nerealizate ≤ 2013

3.1. 1. Concluzii la realizarea acțiunilor scadente în 2013 (inclusiv grafice)

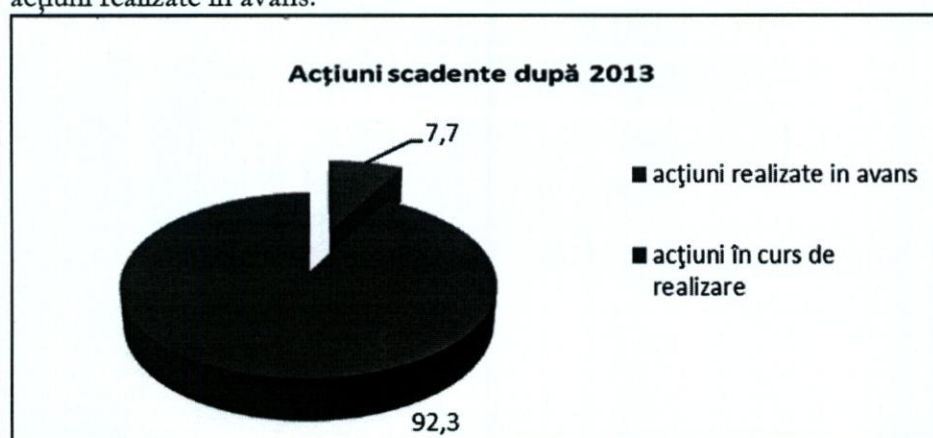
În PLAM Timiș sunt cuprinse 4 acțiuni scadente în 2013, dintre care 3 acțiuni sunt în curs de realizare >2013 și 1 acțiune în curs de realizare permanent.

1. Creșterea ratei de colectare selectivă pentru mediul urban și rural prin: asigurarea capacităților necesare managementului deșeurilor, realizarea de proiecte pilot privind colectarea selectivă, și acțiuni de conștientizare a populației- **acțiune în curs de realizare >2013**
În municipiul Timișoara, Jimbolia și alte câteva localități deservite de SC Retim Ecologic Service SA, colectarea selectivă a deșeurilor se realizează de către operatorul serviciului de salubritate, pe două fracțiuni umedă și uscată. În municipiul Lugoj și comuna Criciova cu satele arondate (Jdioara, Criciova, Cireșul) colectarea selectivă se realizează de către operatorul serviciului de salubritate SC Salprest SA, iar în Sânnicolau Mare colectarea selectivă se realizează de către SC Gosan SRL. În 2010 a fost pusă în funcțiune și stația de sortare a deșeurilor pentru Timișoara. Au fost tipărite și distribuite pliante privind modul de gestionare a deșeurilor, la asociații de proprietari, agenți economici, etc.
2. „Asigurarea sistemului de colectare, reciclare, recuperare a deșeurilor din ambalaje” Reciclarea a 65% din masa totală a deșeurilor de ambalaje, din care 60% din masa deșeurilor de sticlă și 22,5% din masa deșeurilor din plastic – **acțiune în curs de realizare permanent**. APM Timiș actualizează baza de date privind cantitatea de deșeuri, de ambalaje colectată, valorificată și reciclată.
3. Realizarea, reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare în localitățile: Lovrin, Sânpetru Mare, Dudeștii Vechi. Obiectivele sunt **în curs de realizare >2013**. Lucrările la Lovrin și Sânpetru Mare se vor executa prin POS Mediu - Fondul de coeziune, Etapa II, 2014 -2020; cele de la Dudeștii Vechi vor fi în execuție începând cu trim III 2013.
4. Realizarea, reabilitarea și extinderea stațiilor de epurare secundară: Săcălaz, Biled”- obiectivele sunt **în curs de realizare > 2013**. În localitatea Săcălaz, lucrările sunt în execuție prin POS Mediu - Fondul de coeziune, Etapa I, 2013 - 2014. Rețeaua de canalizare va fi racordată la stația de epurare a municipiului Timișoara; în localitatea Biled lucrările se vor executa prin POS Mediu - Fondul de coeziune, Etapa II, 2014 - 2020;

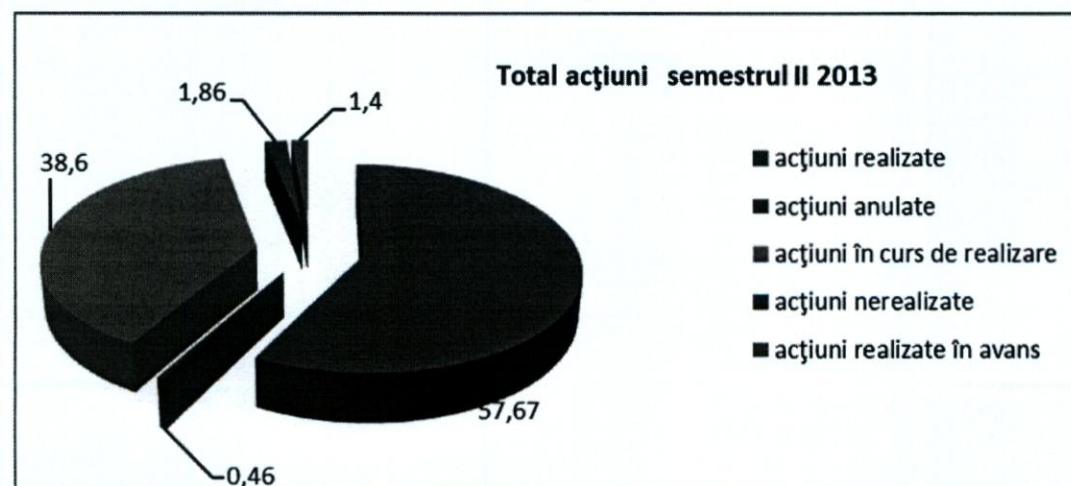
3.2.1. Concluzii la realizarea acțiunilor scadente după 2013 (inclusiv grafice)

Din 24 acțiuni scadente după 2013, 92,3% sunt acțiuni în curs de realizare > 2013; 7,7% sunt acțiuni realizate în avans.

3.3.1. Concluzii la realizarea acțiunilor total PLAM (inclusiv grafice)

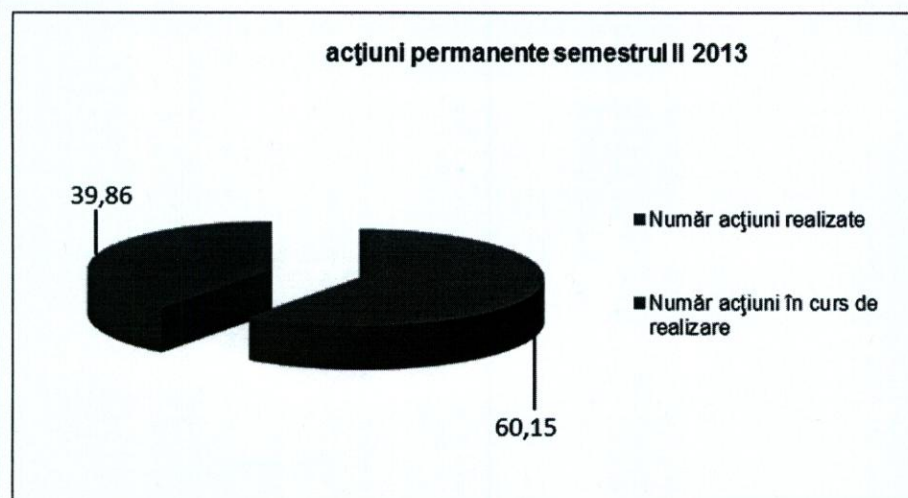
Din totalul de 215 acțiuni cuprinse în PLAM Timis, la sfârșitul semestrului II 2013, 57,68% acțiuni au fost realizate, 1,40% acțiuni realizate în avans, în curs de realizare sunt 38,60%, nerealizate sunt 1,86% , iar acțiunile anulate reprezintă 0,46 %.

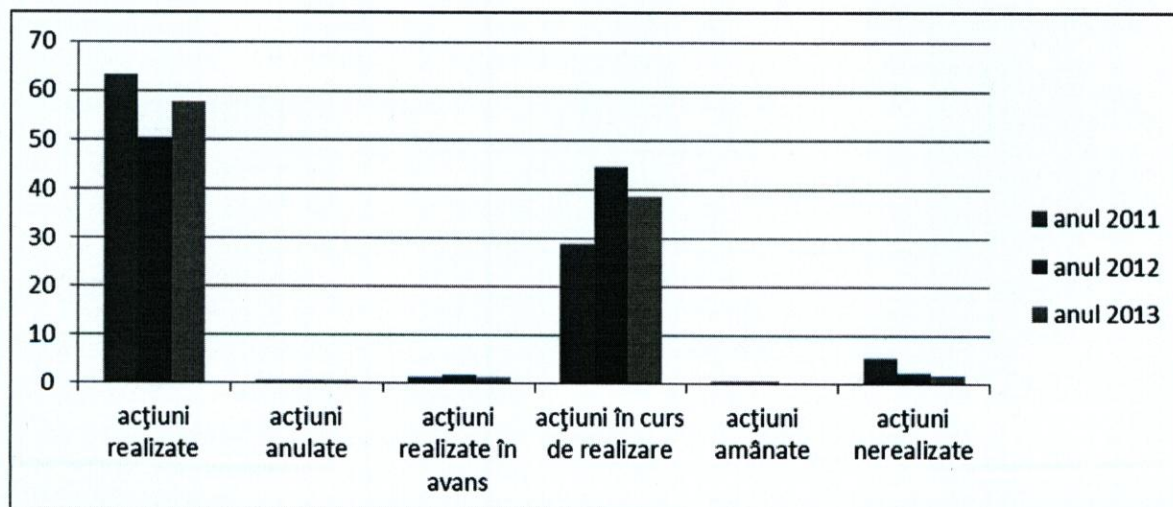
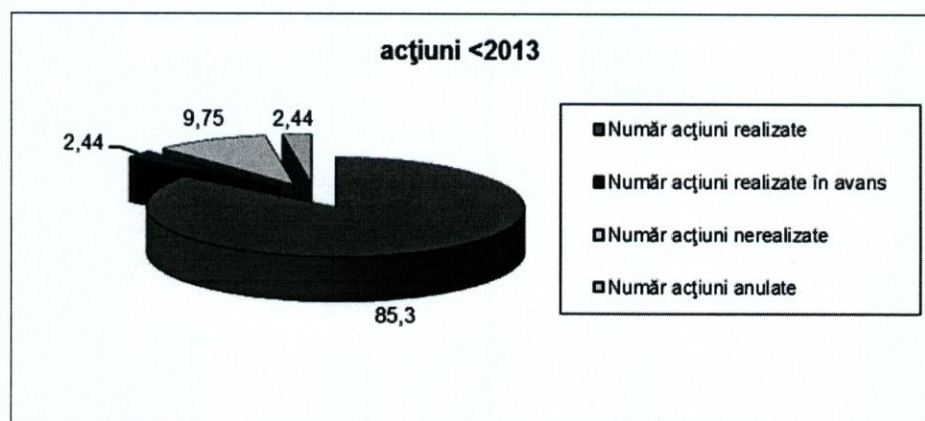
3.4.1. Evaluarea rezultatelor implementării PLAM (inclusiv grafice)

Din totalul de 148 de acțiuni incluse în PLAM cu termen de realizare permanent, 60,14% sunt

acțiuni realizate, 39,86% acțiuni sunt în curs de realizare. Dintre acțiunile cu termen de realizare permanent, nu sunt acțiuni realizate în avans, nu sunt acțiuni care să fi fost amânate sau anulate.

Din totalul de 41 acțiuni incluse în PLAM cu termen de realizare ≤ 2013, 85,37% sunt acțiuni realizate, 2,44 % acțiuni realizate în avans, 9,75 % sunt acțiuni nerealizate, 2,44 % sunt acțiuni anulate.

Grafic comparativ al stadiului de realizare al acțiunilor din Plam Timiș în anul 2013 față de anul 2012 și 2011.

Comparativ cu anul 2011, se constată o scădere a **acțiunilor realizate**, de la 63,26% acțiuni realizate în 2011, la un procent de 57,68% în 2013, diferența care se regăsește în creșterea gradului

de realizare a acțiunilor cu caracter permanent, periodic sau anual. Fața de anul 2012, procentul de acțiuni realizate din totalul de acțiuni din PLAM a crescut în 2013.

Acțiunile în curs de realizare în anul 2013 înregistrează o scădere față de anul 2012 și o creștere față de 2011, având un procent de 38,6 % în 2013, față de un procent de 28,85% în 2011 și 44,65% în 2012, (reprezentând acțiuni realizate din totalul acțiunilor cuprinse în PLAM)

Acțiunile realizate în avans în anul 2013 sunt în număr mai mare decât în 2012, cu 1 acțiune, și la egalitate cu acțiunile realizate în avans în 2011.

Acțiunile nerealizate în 2013 sunt în procent de 0,46%, față de 2,33% pentru cele din 2012, iar în anul 2011 au fost în procent de 5,58% ,din totalul acțiunilor cuprinse în PLAM .

Acțiunile anulate se păstrează în aceleași procente din totalul de acțiuni PLAM, în cei trei ani, iar cele amânate scad la 0 % față de 0,46% cât reprezintă acțiunile nerealizate în ceilalți doi ani anteriori.

CAP. 4 STADIUL DE REALIZARE AL OBIECTIVELOR/ACȚIUNILOR INCLUSE ÎN P.L.A.M.

Termen de realizare	Număr acțiuni realizate	Număr acțiuni realizate în avans	Număr acțiuni în curs de realizare	Număr acțiuni nerealizate	Număr acțiuni amânate	Număr acțiuni anulate	Total acțiuni
Permanente	89	0	59	0	0	0	148
≤ 2013	35	1	0	4	0	1	41
> 2013	0	2	24	0	0	0	26
Total	124	3	83	4	0	1	215

CAP. 3* RAPORTUL SEMESTRIAL DE EVALUARE A REZULTATELOR IMPLEMENTĂRII P.R.A.M.

Prioritățile și obiectivele PRAM sunt în conformitate cu prioritățile și obiectivele Planului Național de Acțiune pentru Mediu, precum și cu obiectivele și axele prioritare ale Planului Operațional Sectorial de Mediu.

Acțiunile strategice privind protecția mediului natural se referă la măsurile generale ce trebuie realizate pentru îmbunătățirea calității mediului. Aceste recomandări cadru au stat la baza identificării **direcțiilor prioritare** necesar a fi abordate în Planul Regional de Acțiune pentru Mediu al Regiunii de Dezvoltare Vest.

1. Gospodărirea durabilă a resurselor de apă

Concepția de gospodărire integrată a apelor îmbină aspectele de utilizare a acestora cu cele de protecție a ecosistemelor naturale. Astfel, se au în vedere următoarele obiective:

Asigurarea alimentării continue cu apă a folosințelor și, în special, a populației prin:

- realizarea de noi surse de apă, în special a unor lacuri de acumulare cu folosință complexă în zonele deficitare în apă;
- realizarea de rețele de distribuție separate de alimentare cu apă pentru populație și pentru industrie;
- economisirea apei și reducerea pierderilor din rețelele de distribuție a apei;

Îmbunătățirea calității resurselor de apă

- re tehnologizarea proceselor de producție prin utilizarea unor tehnologii curate, nepoluante;
- realizarea de noi stații de epurare și modernizarea celor existente;
- implementarea unor mijloace de prevenire, limitare și diminuare a efectelor poluării accidentale;

Reconstrucția ecologică a râurilor

- îmbunătățirea și/sau reconstrucția habitatelor în scopul conservării biodiversității;
- aplicarea planului de restricții în perioadele de seceta hidrologică
- reducerea riscului producerii de inundații
- realizarea de acumulări cu folosințe complexe prevăzute cu volum de protecție contra inundațiilor;
- interzicerea amplasării construcțiilor în zonele inundabile;

2. Acțiuni strategice privind atmosfera și schimbările climatice

Evaluarea impactului activităților antropice asupra atmosferei în regiune trebuie făcută în condițiile realizării următoarelor:

- completarea bazei de date, atașată sistemului informațional de mediu;
- scăderea principalelor emisii de poluanți (dioxid de sulf, oxizi de azot, substanțe organice volatile, amoniac);
- reducerea sub normele de emisie a evacuărilor de poluanți în atmosferă, pe baza principiului "poluatorul plătește";
- stabilizarea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul care să permită prevenirea interferențelor antropice periculoase cu sistemul climatic;

3. Acțiuni strategice privind conservarea naturii

Luându-se în considerare starea actuală a diversității biologice în Regiunea Vest, au fost stabilite următoarele obiective prioritare:

- asigurarea managementului necesar ocrotirii habitatelor naturale și conservării diversității biologice;
- conservarea în-situ și ex-situ a speciilor amenințate, endemice și/sau rare, precum și a celor cu valoare economică ridicată;
- protecția, conservarea și refacerea diversității biologice terestre și acvatice, existente în afara ariilor protejate: reducerea și eliminarea efectelor negative cauzate de poluarea mediilor de viață și reconstrucția ecosistemelor și habitatelor deteriorate;
- protecția, conservarea și refacerea diversității biologice specifice agrosistemelor prin aplicarea tehnologiilor favorabile unei agriculturi durabile;
- dezvoltarea programelor speciale de cercetare și monitorizare pentru cunoașterea stării diversității biologice.

4. Acțiuni strategice privind calitatea solului

Ameliorarea și menținerea pe termen lung a funcțiilor solului și contracararea deteriorării lor sunt obiectivele primordiale ale strategiei privind protecția, ameliorarea și utilizarea durabilă a solurilor din România. Pentru aceasta, este necesar să se instituie un set de măsuri pentru a se asigura:

- limitele maxime admise cu privire la degradarea solurilor;
- inventarierea arealelor cu probleme și prioritizarea acțiunilor;
- modernizarea sistemului național de monitorizare a calității solului;
- cunoașterea potențialelor naturale și stabilirea modalităților eficiente de utilizare a terenurilor, în concordanță cu cerințele dezvoltării economice și ale protecției mediului;
- reabilitarea și reconstrucția ecologică a solurilor;

5. Acțiuni strategice privind calitatea pădurilor

Gestionarea durabilă a pădurilor necesită promovarea unor acțiuni specifice orientate pe următoarele direcții:

- asigurarea integrității fondului forestier național, în condițiile și cu respectarea situației rezultate în urma schimbării formei de proprietate a acestuia;
- întregirea fondului forestier ;
- reconstrucția ecologică a pădurilor deteriorate structural de factori naturali și antropici;
- menținerea volumului recoltelor anuale de lemn la nivelul posibilităților pădurilor;
- conservarea biodiversității și asigurarea stabilității, sănătății și polifuncționalității pădurilor.

6. Acțiuni strategice privind dezvoltarea agriculturii

Dezvoltarea și modernizarea agriculturii trebuie să aibă ca obiectiv principal crearea unor sisteme și structuri moderne și eficiente care să asigure:

- produse alimentare și nealimentare pentru piața internă și disponibilități pentru export, în condițiile cerințelor crescânde pentru calitate;
- protecția resurselor naturale: solul, apa, aerul și biodiversitatea, resurse limitate care, în condițiile globalizării agriculturii, vor deveni o problemă strategică mondială;
- menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde de calitate superioară, atât prin eliminarea dereglărilor provocate de propria activitate, cât și acțiuni de anulare a efectelor dăunătoare produse de industrializare și urbanizare.
- crearea de sisteme și structuri viabile de organizare și producție adecvate aplicării tehnicilor și tehnologiilor eficiente în producția agricolă, specifice condițiilor ecologice, luând în considerare pluralismul categoriilor de proprietate în agricultură.

7. Acțiuni strategice privind industria

Strategia industrială de dezvoltare durabilă trebuie să urmărească stimularea competitivității și realizarea pe această bază a unei creșteri economice stabile și de durată, în concordanță cu protecția mediului. Pentru realizarea acestor obiective sunt necesare următoarele măsuri:

- conturarea unei macrostructuri industriale viabile;
- restructurarea intrasectorială;
- alinierea la standardele europene și internaționale;
- specializarea ofertei de export;
- dezvoltarea serviciilor pentru producție, prin dezvoltarea ofertei de pachete de produse și servicii;
- creșterea potențialului concurențial, prin promovarea concentrării industriale și industrial financiare;
- protecția mediului în condițiile creșterii economice din industrie.

8. Acțiuni strategice privind transporturile

Obiectivul principal al politicii din domeniul transportului îl constituie restructurarea sistemului de transport și asigurarea funcționării acestuia în vederea realizării unui sistem de transport omogen, conectat din punct de vedere al structurii la coridoarele pan-europene. Politica în domeniul asigurării unei dezvoltări durabile a sectorului transporturi are în vedere următoarele acțiuni generale:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii și echipamentelor;
- asigurarea interconectării și interoperabilității între rețelele și modurile de transport;
- realizarea rețelilor pan-europene de transport;
- utilizarea modurilor de transport ecologic;

- utilizarea de mijloace de transport performante tehnic și operaționale pentru toate tipurile de transport;
- implementarea tehnologiilor de depoluare specifice;
- aplicarea măsurilor preventive pentru limitarea efectelor poluării;
- extinderea transporturilor combinate și intermodale.

9. Acțiuni strategice privind gestiunea deșeurilor

Impactul deșeurilor asupra mediului este semnificativă, administrarea corespunzătoare a acestora generând contaminări ale solului și ale pânzei freactice, precum și emisii de gaze toxice, cu efecte directe asupra sănătății populației. În elaborarea unei strategii pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor trebuie să se țină cont de următoarele direcții de acțiune;

- optimizarea relațiilor de parteneriat între firmele de reciclare și administrațiile publice locale;
- crearea rețelelor de colectare selectivă și valorificare a deșeurilor reciclabile și implicarea responsabilă a administrațiilor publice locale;
- stimularea prin instrumente economico-financiare a producătorilor interni, în vederea creșterii competitivității industriei de reciclare;
- stimularea producției care generează cantități reduse de deșeuri;
- crearea rețelei de monitorizare a deșeurilor toxice și radioactive.

10. Acțiuni strategice privind centrele populate

Sensul dezvoltării durabile al așezărilor umane îl constituie asigurarea unui mediu sănătos și coerent sub raport funcțional și cultural, la nivelul localităților urbane și rurale, precum și al rețelei de localități din teritoriu, în condițiile păstrării echilibrului față de complexul de resurse ale capitalului natural.

Obiectivele strategice pentru centrele populate sunt următoarele:

- dezvoltarea echilibrată a regiunilor prin repartizarea uniformă a activităților social economice în teritoriu;
- îmbunătățirea condițiilor de viață, a transportului urban și valorificarea eficientă a patrimoniului natural și a celui construibil;
- dezvoltarea așezărilor umane în zone care nu sunt supuse riscurilor naturale și agenților poluanți;
- ridicarea standardului de locuire în mediul urban și rural;
- reducerea pierderilor energetice datorate izolării termice ineficiente;
- păstrarea identității culturale a orașelor și crearea unei rețele de spații verzi în conexiune cu ecosistemele din teritoriu.

La nivelul Regiunii Vest au fost identificate **12 categorii de probleme**, cinci categorii de probleme vizând elemente ale mediului natural și șapte categorii de probleme vizând elemente ale activității socio-economice antropice:

- Cantitatea și calitatea apei potabile
- Degradarea calității apelor de suprafață
- Degradarea solului și apelor subterane
- Poluarea atmosferică
- Gestiunea deșeurilor
- Pericole generate de catastrofe/fenomene naturale și antropice
- Urbanizarea mediului, transportul rutier și feroviar
- Asigurarea stării de sănătate
- Degradarea biodiversității și a mediului natural
- Educația ecologică și dezvoltarea durabilă
- Turism și agrement

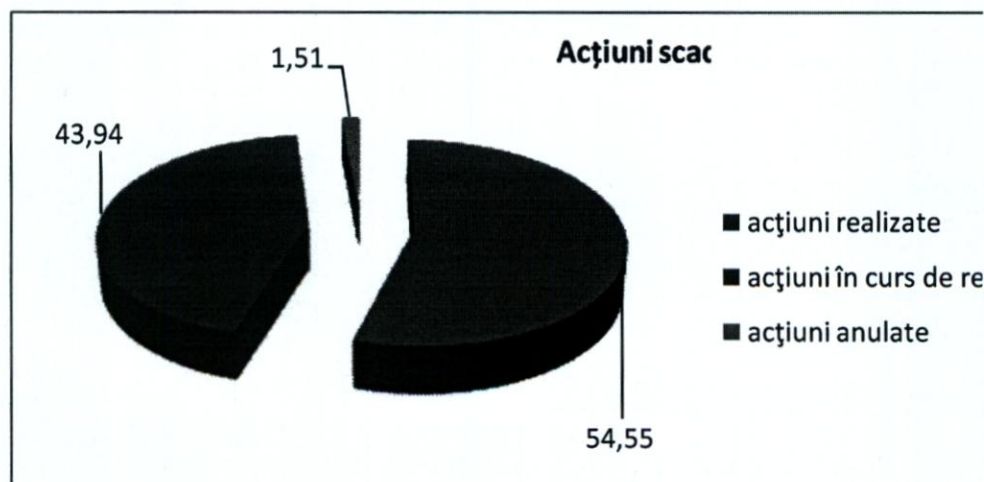
• Capacitatea administrativă a instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției mediului înconjurător.

Numărul de acțiuni corespunzătoare fiecărei categorii de probleme de mediu la nivelul Regiunii Vest, și stadiul de realizare al acestora, este redată în tabelul următor:

Nr. crt.	Categoriile de probleme de mediu	Total număr acțiuni/Componența
1.	Gestiunea deșeurilor	27/14- realizate, 12- în curs de realizare, 1- anulată
2.	Degradarea apelor de suprafață	12/5- realizate, 7 – în curs de realizare
3.	Cerința și calitatea apei potabile	15/9- realizate, 6 în curs de realizare
4.	Pericole generate de catastrofe/fenomene naturale și antropice	19/ 7- realizate, 12 în curs de realizare
5.	Poluarea atmosferică	10/ 6 în curs de realizare, 4 - realizate
6.	Degradarea solului și a apelor subterane	24/9-realizate, 12 în curs de realizare, 2- anulate, 1- nerealizată
7.	Asigurarea stării de sănătate a populației	2/ 2- realizate
8.	Poluarea solului	(sunt trecute împreună cu acțiunile de la degradarea apelor subterane)
9.	Urbanizarea mediului, transportul rutier și feroviar	34/20 realizate, 12- în curs de realizare, 2-nerealizate
10.	Degradarea biodiversității și a mediului natural	29/ 17- realizate, 12- în curs de realizare
11.	Educația ecologică și dezvoltarea durabilă	8/7- realizate, 1- în curs de realizare
12.	Turism și agrement	9/ 6-realizate, 3- în cursde realizare
13.	Capacitatea administrativă a instituțiilor cu atribuții în domeniul mediului înconjurator	11/ 9-realizate, 2- în cursde realizare
	TOTAL	200/109 realizate, 85- în curs de realizare, 3 – nerealizate, 3- anulate

3.1.2. Concluzii la realizarea acțiunilor PRAM scadente în anul 2013

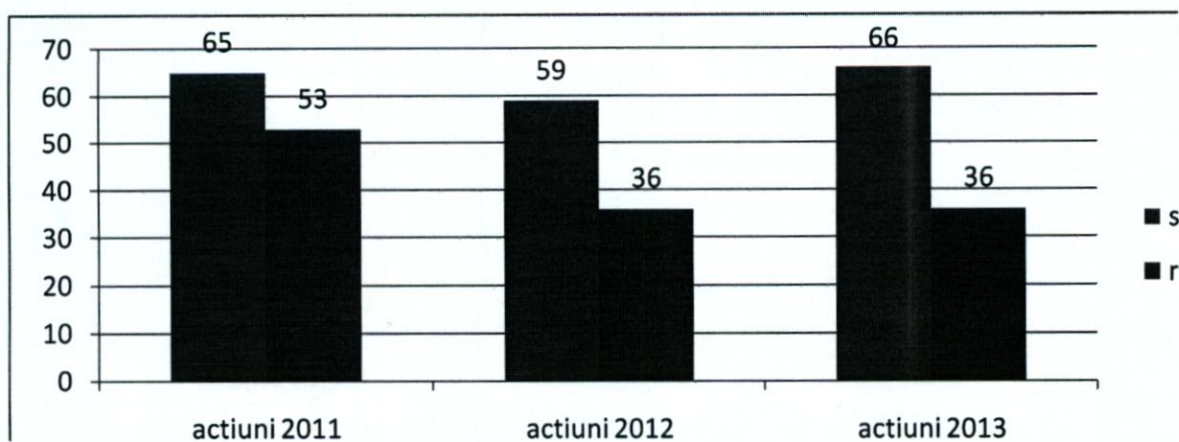
Din totalul de 66 acțiuni al căror termen scadent este 2013, inclusiv acțiunile permanente, anuale și periodice, au fost realizate 36 de acțiuni (54,55%), sunt în curs de realizare 29 acțiuni (43,94%), iar anulată -1 acțiune (1,51%)

In anul 2012, din cele 59 de acțiuni scadente(inclusiv cele permanente), 36 de acțiuni sunt realizate (reprezentând 61,02%)

In de anul 2011 in care din cele 65 de acțiuni scadente(inclusiv cele permanente), 53 de acțiuni au fost realizate(reprezentand 81,54%).

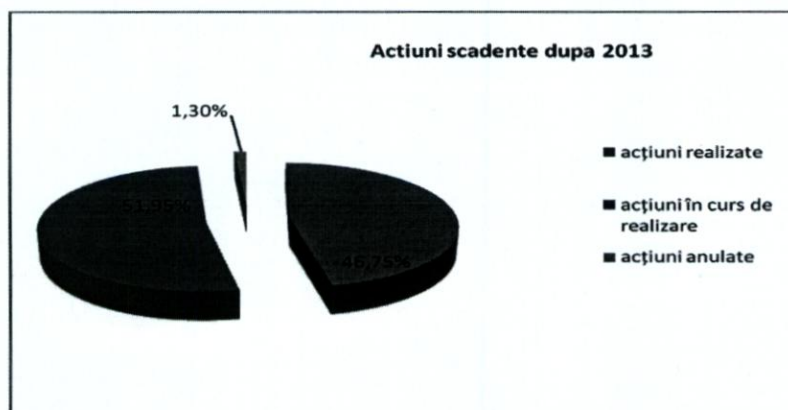
In anul 2013, din cele 66 de acțiuni scadente(inclusiv cele permanente), 36 de acțiuni sunt realizate (reprezentând 54,55%)

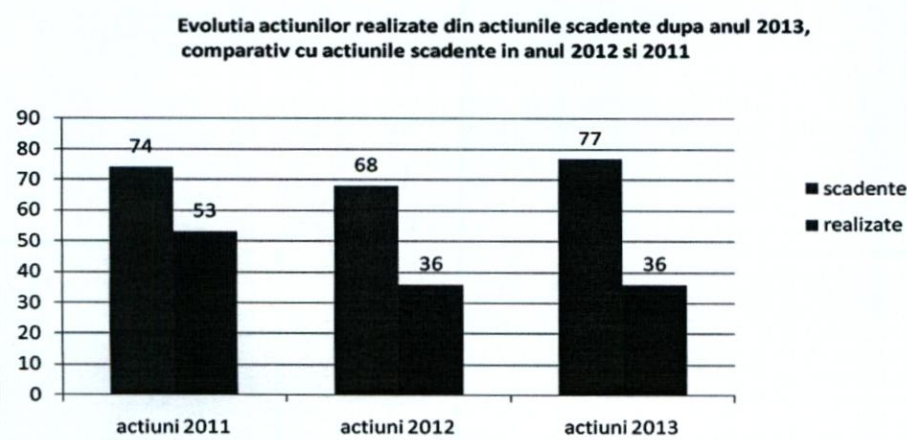
Grafic. Evoluția acțiunilor realizate din acțiunile scadente în anul 2013, semestrul II, comparativ cu anii 2012 și 2011

3.2.2. Concluzii la realizarea acțiunilor PRAM scadente după 2013

Din totalul de 77 acțiuni al căror termen scadent este după 2013 (inclusiv acțiunile permanente, periodice și anuale) au fost realizate 36 acțiuni (46,75%), sunt în curs de realizare 40 acțiuni (51,95%), iar anulate -1 acțiune (1,30%)

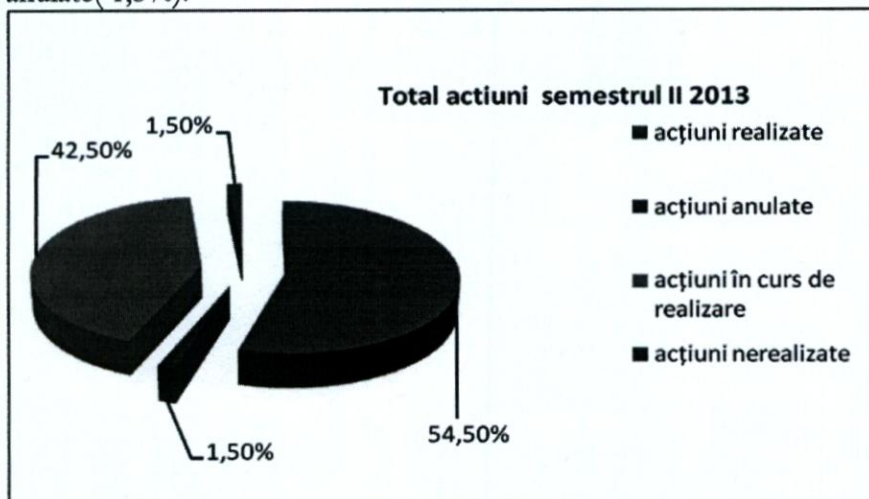

În anul 2013, la sfârșitul sem. II, din cele 77 de acțiuni scadente (inclusiv cele permanente), 36 de acțiuni sunt realizate față de anul 2012 în care din cele 68 de acțiuni scadente (inclusiv cele permanente), 36 de acțiuni sunt realizate iar în anul 2011 din cele 74 de acțiuni scadente (inclusiv cele permanente), 53 de acțiuni au fost realizate.

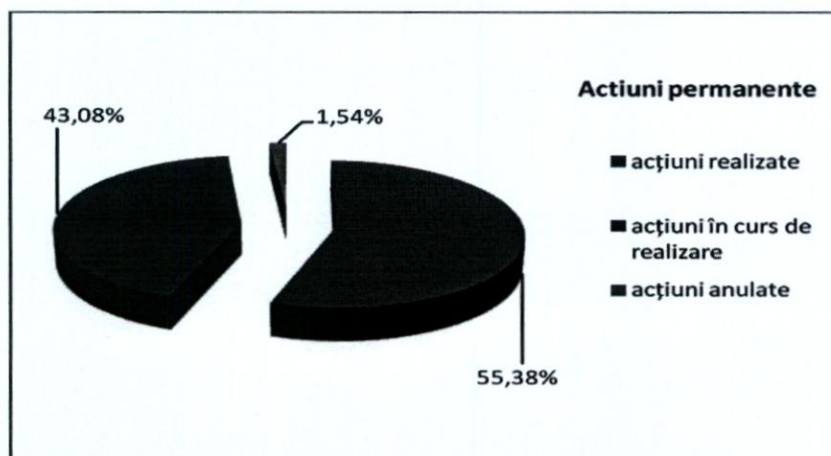
3.3.2. Concluzii la realizarea acțiunilor total PRAM

La sfarsitul semestrului II 2013, din totalul de 200 de acțiuni, 109 acțiuni sunt realizate (54,5%), 85 de acțiuni sunt în curs de realizare (42,5%), 3 acțiuni sunt nerealizate (1,5%) și 3 acțiuni sunt anulate(1,5%).

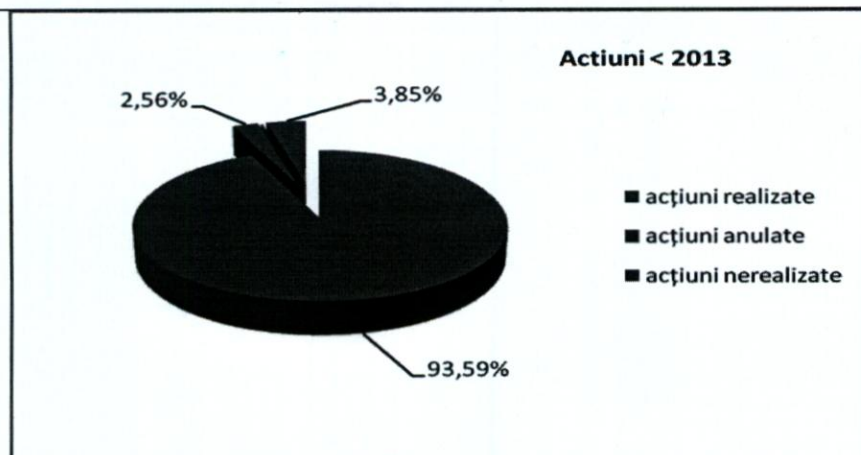

3.4. 2. Evaluarea rezultatelor implementării PRAM

Din totalul de 65 de acțiuni incluse in PRAM cu termen de realizare permanent, 55,38 % sunt acțiuni realizate, 43,08% acțiuni sunt în curs de realizare, 1,54% acțiuni anulate. Dintre acțiunile cu termen de realizare permanent, nu sunt acțiuni realizate în avans, nu sunt acțiuni care sa fi fost nerealizate, sau amanate.

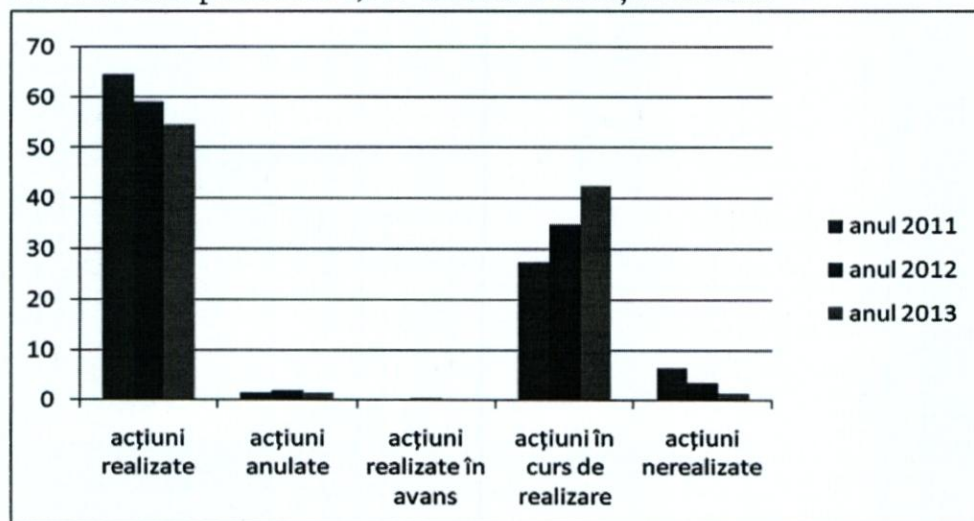
La sfarsitul semestrului II 2013, din totalul de 78 de acțiuni incluse in PRAM cu termen de realizare \leq 2013 , 93,59% sunt acțiuni realizate, 3,85% sunt acțiuni nerealizate, si 2,56% sunt acțiuni anulate.

În semestrul I al anului 2013, comparativ cu anii precedenți, se constată o scădere a acțiunilor realizate, de la 64,5% acțiuni realizate în 2011, la un procent de 59% în 2012, și la 54,5% în 2013. (diferența explicabilă prin gradul de realizare a acțiunilor cu caracter permanent, periodic sau anual) Acțiunile în curs de realizare în anul 2013 înregistrează o creștere față de anul 2012 și 2011, de la un procent de 27,5% (2011), la 35% (în 2012) ajungând în 2013 la 42,5% din totalul acțiunilor cuprinse în PRAM.

Acțiunile nerealizate în 2013 sunt în procent de 1,5%, față de 3,5% în 2012 și de anul 2011, când au fost în procent de 6,5% din totalul acțiunilor cuprinse în PRAM.

Acțiunile anulate în 2013 sunt în procent de 1,5%, față de anul 2012 în care au fost 2%, iar în anul 2011 au fost în procent de 1,5% din totalul de acțiuni PRAM.

Grafic. Evoluția comparativă a stadiului de realizare a acțiunilor cuprinse în PRAM-regiunea Vest, în ultimii 3 ani.

STADIUL DE REALIZARE AL OBIECTIVELOR/ACTIUNILOR INCLUSE ÎN P.R.A.M., semestrul II 2013.

Termen de realizare	Număr acțiuni realizate	Număr acțiuni realizate în avans	Număr acțiuni în curs de realizare	Număr acțiuni nerealizate	Număr acțiuni amânate	Număr acțiuni anulate	Total acțiuni
Permanente	36	-	28	-	-	1	65

≤ 2013	73	-	0	3	-	2	78
> 2013	0	-	57	-	-	-	57
Total	109	-	85	3	-	3	200

CAP. 5 DEMERSURILE ÎNTEPRINSE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA COLABORĂRII CU AUTORITĂȚILE LOCALE ȘI CU ALTE INSTITUȚII IMPLICATE ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE DE MEDIU

Printre demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea colaborării cu autoritățile locale și cu alte instituții implicate în procesul de planificare de mediu, se pot aminti: încheierea de protocoale de colaborare cu instituții de învățământ din județul Timiș, colaborare în proiecte propuse de alte instituții/ONG-uri, consilierea autorităților publice locale pentru pregătirea cererilor de finanțare nerambursabilă din FEDR în vederea realizării sistemelor de gestionare integrată a deșeurilor, implicarea autorităților în acțiunile de conștientizare și educație ecologică organizate de către APM Timiș, notificări semestriale către autorizațiile/instituțiile responsabile având obligații și responsabilități în domeniul protecției mediului, întâlniri și discuții cu membrii echipei de evaluare și monitorizare a PLAM.

CAP. 6 OPORTUNITĂȚILE/DIFICULTĂȚILE ÎNTÂMPINATE ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DE PLANIFICARE DE MEDIU

Dintre dificultățile întâmpinate în procesul de implementare, monitorizare, se pot enumera următoarele: lipsa unui feedback permanent din partea anumitor instituții locale, atât ca urmare a neimplicării efective în transmiterea datelor cât și superficialitatea completării matricilor de monitorizare privind stadiul de realizare al acțiunilor, insuficiența fondurilor necesare la nivelul autorităților/instituțiilor/agenților economici responsabili cu implementarea unor măsuri, implicarea insuficientă în accesarea oportunităților de finanțare din partea agenților economici și a promotorilor locali privind investițiile în domeniul protecției mediului.

Oportunitățile în desfășurarea activităților de planificare de mediu au constat într-o serie de puncte tari existente la nivelul autorităților, instituțiilor și societăților civile, iar pe de altă parte în oportunitățile oferite de forțele exterioare județului (legislație, posibilitatea unor finanțări din bugetul statului sau din surse externe, necesitatea atingeri standardelor UE în domeniul mediului etc.).

CAP. 7 ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN SEMESTRUL I 2013 PENTRU DISEMINAREA INFORMAȚIEI PRIVIND P.L.A.M.

În vederea informării publicului și mediatizării documentelor PLAM, acesta este afișat pe site-ul APM Timiș la topicul Dezvoltare Durabilă, secțiunea Planificare de mediu.

APM Timiș a transmis presei spre publicare, comunicate de presă referitoare la obiectivele și acțiunile de mediu cuprinse în PLAM Timiș, pentru care APM Timiș este responsabilă în implementare. Ca urmare a comunicatelor transmise, acestea au fost publicate în presa scrisă locală și regională, în ziare precum: Renașterea Bănățeană, Ziua de Vest, Agenda, Timpolis, cât și în presa electronică.

CAP. 8 STADIUL IMPLEMENTĂRII AGENDEI LOCALE 21

8.1. Stadiul implementării proiectelor incluse în Agenda Locală 21

La nivelul județului Timiș, s-au elaborat următoarele documente care includ obiective ce se pliază cu cele vizate de Agenda Locală 21.

- În cadrul Primăriei Municipiului Timișoara:

- Planul Integrat de Dezvoltare al Polului de creștere Timișoara, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr.137/27.04.2010;

- Strategia de Dezvoltare Durabilă ;

- Prin Hotărârea de Consiliu Local 201/22.04.2008 a fost aprobat Conceptul privind

strategia în domeniul protecției mediului în municipiul Timișoara - "Timișoara Ecologică" - document care se constituie într-un Plan Municipal de Acțiune privind Protecția Mediului.
 - Pentru municipiul Lugoj s-a elaborat Strategia de Dezvoltare a municipiului Lugoj, în anul 2010.
 - Primaria Recaș a elaborat Strategia de Dezvoltare a orașului Recaș” în anul 2008.

Nr. crt.	Denumirea proiectului/ Beneficiar	Localizare	Domeniul de mediu	Stadiul de realizare	Sursele de finanțare	Observații
1.						
2.						
3.						

9. ANEXA 1 – Stadiul proiectelor din județul Timiș incluse în Portofoliul de proiecte al Planului Național de Acțiune pentru Protecția Mediului
10. ANEXA 2 – Tabel centralizator cu propunerile de proiecte din Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului direcționate către PLAM
11. ANEXA 3– Stadiul proiectelor din Regiunea Vest incluse în Portofoliul de proiecte al Planului Național de Acțiune pentru Protecția Mediului
12. ANEXA 4– Tabel centralizator cu propunerile de proiecte din Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului direcționate către PRAM

DIRECTOR EXECUTIV,

Mihai Danuț CEPEHA

Întocmit,

Luminița BADEA

Consilier principal Serviciul Monitorizare și Laboratoare
monitorizare@apmtm.anpm.ro , 0256491795 int. 307